

Institut Municipal
de Mercats
de Barcelona

Resum anual
2020

Ajuntament
de Barcelona

00. Els mercats no s'aturen

01. Mercats oberts

02. Dades rellevants i evolució de l'exercici

03. Missió, valors i responsabilitat social

04. Infraestructures, recursos i digitalització

05. Comunicació i activitats

06. Informació d'inversió i de gestió econòmica

07. Equip humà

pàgina 04

pàgina 08

pàgina 18

pàgina 32

pàgina 60

pàgina 76

pàgina 94

pàgina 102

Els mercats no s'aturen

El 2020 ha estat un any diferent, condicionat per la pandèmia mundial provocada per la COVID-19. Aquesta circumstància excepcional ha fet que les persones i tots els àmbits de la societat s'hagin hagut de reinventar i adaptar a una nova realitat mai viscuda abans. I el comerç no n'ha estat l'excepció.

Perquè els mercats no s'aturen mai

Als mercats municipals, l'arribada de la pandèmia va palesar encara més la importància de reforçar la connexió entre la ciutadania i els mercats, cercant noves fórmules i vies innovadores de venda davant la situació de confinament.

En aquest context de crisi, el treball conjunt entre l'Institut Municipal de Mercats de Barcelona i els mercats de la ciutat, a través de la Federació de Mercats Municipals (FEMM), ha estat fonamental per avançar en aquest sentit, construint una xarxa consolidada, i ha estat també una oportunitat per establir noves sinergies de col·laboració. Aquest treball conjunt ha permès impulsar el Pla de digitalització de sistemes, amb l'objectiu d'actualitzar les maneres de fer, mitjançant la introducció de noves eines i serveis que ajudaran a arribar al conjunt de la ciutadania, facilitant la compra *online* i la recollida fora de les hores d'obertura.

El pla esmentat inclou, a més d'un *marketplace* comú per a tots els mercats, la ubicació de punts de recollida per facilitar la compra fora de l'horari comercial i la instal·lació de pantalles digitals per promoure els productes o per conèixer la dinàmica d'afluència de cada mercat.

Però no totes les actuacions en els mercats passen per l'entorn digital. En el pla físic, els equipaments continuen avançant per continuar essent espais de comerç de proximitat i de tracte proper on es fa barri. En aquest sentit, les obres dels mercats de l'Abaceria i de Sant Andreu avancen per convertir-se en dos edificis totalment renovats i eficients, que donin resposta a les necessitats tant de la clientela del barri com dels comerciants i comerciantes.

Més enllà d'aquestes remodelacions, aquest 2020 han prosseguit les obres de modernització i de millora dels mercats amb diferents actuacions. En aquest sentit, cal destacar la construcció de nous espais de formació i de divulgació, com l'Espai Boqueria i la sala polivalent del Mercat de Sant Antoni, la remodelació de la façana del Mercat de la Mercè o les millores en les instal·lacions i els equipaments dels mercats de Felip II i Galvany.

En resum, els mercats de la ciutat han demostrat, enguany més que mai, que són espais essencials, d'abastament i de socialització de la ciutadania, que tenen un esperit de resiliència que els empeny a modernitzar-se i a estar sempre al dia, prestant un bon servei per continuar apropant l'alimentació saludable i el coneixement dels seus productes de qualitat i de proximitat a totes les persones de la ciutat.

Montserrat Ballarín España

Presidenta de l'IMMB

01.

Mercats oberts

L'any 2020 ha estat marcat per la pandèmia de la COVID-19. Els mercats alimentaris, com a servei d'abastament bàsic, han restat oberts, amb totes les condicions de prevenció i de seguretat per tal de garantir el subministrament de producte fresc a la ciutadania.

Els mercats municipals sempre han estat una prioritat per a l'Ajuntament de Barcelona, conscient de la seva importància com a servei essencial. Tot l'esforç realitzat per disposar d'una xarxa de mercats actualitzada i a ple rendiment és el que explica que haguem pogut donar resposta a la crisi del coronavirus. Com a servei d'abastament bàsic que són els mercats, des del moment en què es decreta l'estat d'alarma es comunica a la ciutadania, primer amb cartells a les portes dels accessos als mercats i, paral·lelament, a les pàgines web de l'Institut Municipal de Mercats de Barcelona (IMMB) i de l'Ajuntament de Barcelona, i a les seves respectives xarxes socials, un missatge únic i clar:

“Els mercats municipals estem oberts; som un servei d'abastament bàsic.”

L'IMMB ha treballat per garantir l'abastament de productes bàsics i per aplicar les mesures de seguretat necessàries tant per als treballadors com per a la clientela. D'aquesta manera, s'ha aconseguit que tots els mercats hagin continuat operant amb normalitat i s'ha assegurat que tothom, malgrat el confinament, hagi tingut la possibilitat de comprar al seu mercat i a la seva parada de confiança.

En tota aquesta feina, cal destacar l'esforç dels comerciants, l'ànima dels mercats, sense els quals res no hauria estat possible, que han continuat treballant davant del públic, adaptant-se a les noves necessitats de la clientela, com la venda no presencial i la distribució domiciliària. Aquest esforç ha estat acompanyat des de l'Administració i s'ha vist recompensat amb la fidelitat dels ciutadans i ciutadanes, que han valorat els mercats municipals com el tercer millor servei, per darrere dels bombers i de les biblioteques.

Les accions s'han concretat en el desenvolupament de plans i mesures encaminats a:

- Mantenir l'operativa dels mercats i dels seus serveis en la fase de confinament.
- Executar un pla de comunicació orientat a les necessitats de la ciutadania i dels comerciants.
- Garantir la continuïtat, en la fase de contingència, dels serveis de l'IMMB i el pla posterior de restabliment dels serveis, com també l'adaptació dels mercats municipals i dels seus establiments a les diferents fases de la desescalada.
- Reactivar l'activitat als mercats, en el marc de les mesures de reactivació econòmica del pla “Barcelona mai no s'atura” i de la mesura de govern “Pla de xoc i mesures post-COVID-19 per al comerç, els mercats i la restauració de Barcelona”.

Operativa de funcionament i mesures de prevenció i de seguretat

01. Accions per garantir el servei i el bon funcionament

Teletreball

Dotació d'equips al personal essencial en primera instància i a tota la plantilla de l'IMMB en una segona fase.

- 29 equips d'emergència i telèfons mòbils per al personal dels serveis essencials als mercats (març-juny)
- 43 punts de treball a distància per abastar tota la plantilla (octubre)
- Telèfons mòbils per al personal dels serveis territorials i essencials

Protocol de coordinació, informació i resposta ràpida

Configuració d'un sistema de comunicació directa *online* entre l'equip de gestió de l'IMMB, les direccions dels mercats i de les associacions de venedors, i els comerciants, per definir i coordinar les actuacions, distribuir les informacions d'interès i recollir els dubtes i incidències.

Desplegament de l'estructura de recursos humans de l'IMMB

- Suport presencial i a distància
- Garantia de suport immediat

Coordinació i resolució d'incidències

amb Mercabarna i amb els gremis de minoristes, per tal de garantir l'abastiment de producte fresc. Com a horari mínim habitual, s'estableix obrir tots els matins, de dilluns a dissabte, i els divendres a la tarda.

Serveis a domicili

24.481 serveis entre març i juny (13 mercats)

Venda *online*

Seguiment de l'operativa de les plataformes de venda *online* que treballen amb els mercats. Les comandes es van multiplicar per deu a les primeres setmanes de l'estat d'alarma.

- Redefinició de la logística amb Ulabox (3 mercats)
- Ampliació del servei de Manzaning d'11 a 30 mercats i de 150 a 290 establiments, entre els mesos de març i setembre
- Sistemes d'atenció preferent a persones vulnerables i a majors de 65 anys.

02. Serveis i subministraments de prevenció i seguretat

Subministrament d'EPI als comerciants

- 7.000 mascaretes setmanals (abril-maig)
- 11.000 mascaretes setmanals (juny-juliol)
- Guants i gel hidroalcohòlic

Coordinació amb les associacions de venedors i venedores per a la desinfecció de mobiliari, superfícies d'alt contacte, vestuaris i zones comunes.

Seguiment de la recollida de brossa i neteja de contenidors i compactadores, en coordinació amb la Direcció de Neteja de l'Ajuntament de Barcelona.

75 auxiliars per controlar els accessos els divendres i dissabtes van complementar

els serveis i els mitjans de seguretat i de control d'accessos i fluxos de què ja disposaven les pròpies associacions de venedors i venedores, per tal d'evitar situacions d'aglomeració de visitants durant el pic de la pandèmia (març-juny). Posteriorment, es va mantenir la presència d'una persona per mercat (des del juliol de 2020 fins al 31 de gener del 2021). A més, a banda dels auxiliars contractats, s'hi van afegir 35 persones treballadores de l'Ajuntament de Barcelona com a voluntàries.

Infraestructures de control d'accessos

Arran de la pandèmia, es va accelerar el procés ja previst d'instal·lació de sensors i pantalles per al comptatge de persones a tots els accessos dels mercats. A final d'any, va quedar desplegada tota la xarxa de sensors i actualment s'està treballant en l'aplicació per gestionar les dades de les visites als mercats. S'hi han instal·lat un total de 335 sensors i 134 pantalles.

Comunicació

Senyalística especial als mercats,

amb indicacions dels accessos i de les normes de prevenció i seguretat.

Comunicació dels diferents serveis que els mercats ofereixen a la ciutadania

per no haver de sortir de casa (servei a domicili i venda *online*), seguint la consigna #quedatcasa. Promoció a les xarxes socials i als mitjans digitals de totes les iniciatives individuals de servei desenvolupades per les associacions de venedors dels mercats.

Col·laboració amb mitjans audiovisuals i digitals, i inclusió de la informació dels mercats als diferents canals habilitats per tal d'informar la ciutadania:

webs municipals desdecasa.barcelona i decidim.barcelona, serveis habituals d'atenció ciutadana, 010 i barcelona.cat i botiguesobertes.barcelona de la Fundació Barcelona Comerç.

Campanya de comunicació

“Mercats oberts. Al telèfon, a la web, a la porta de casa teva” a la premsa en paper i digital, i a les xarxes socials (juny)

Campanya de foment del consum local, en col·laboració amb la Direcció de Comunicació de l'Ajuntament de Barcelona (juliol-octubre)

Van ser molt importants per als comerciants i per als seus usuaris els homenatges que va fer la Guàrdia Urbana cada dissabte, a les 12.00 h, ininterrompudament des del 4 d'abril fins al final del confinament, que van tenir un gran ressò als mitjans de comunicació.

També va ser molt ben rebuda la iniciativa de repartiment de plantes de primavera per part de l'Àrea d'Ecologia Urbana, que van arribar als comerciants i a la clientela entre el 28 d'abril i el 7 de maig.

BARCELONA

MERCATS OBERTS

Al telèfon, al web, a la porta de casa teva.

Més informació: 010

desdecasa.barcelona

DES DE CASA

Mesures de suport i reactivació als mercats

En el marc del pla “Barcelona mai no s’atura” i de la mesura de govern “Pla de xoc i mesures post-COVID-19 per al comerç, els mercats i la restauració de Barcelona” de l’IMMB, cal destacar les mesures següents:

A. Pla d’ajornament i reajustament del cànon i tractament específic dels mercats no alimentaris.

B. Convocatòria de subvencions per despeses generals i mesures de reactivació comercial.
Els 31 mercats sol·licitants van rebre subvenció.

C. Conveni de col·laboració amb la Federació de Mercats Municipals (FEMM).
L’any 2020, la FEMM s’ha constituït com una entitat que agrupa les associacions administratives de concessionaris dels mercats municipals de la ciutat de Barcelona. Els mercats municipals es gestionen d’acord amb un model publicoprivat i el conveni amb la FEMM implica un acord de col·laboració per a l’activació conjunta de nous projectes i línies d’actuació comunes a favor de l’impuls econòmic i de la modernització del servei.

D. Assessorament.
Reforç municipal a l’assessorament a empreses i a treballadors.

E. Suport als serveis de vigilància i de neteja.
L’IMMB ha continuat donant suport a una part de la contractació de determinats serveis com ara la vigilància i/o neteja als mercats de Santa Caterina, Sant Antoni, Els Encants de Sant Antoni, El Dominical del Llibre, La Boqueria i La Llibertat.

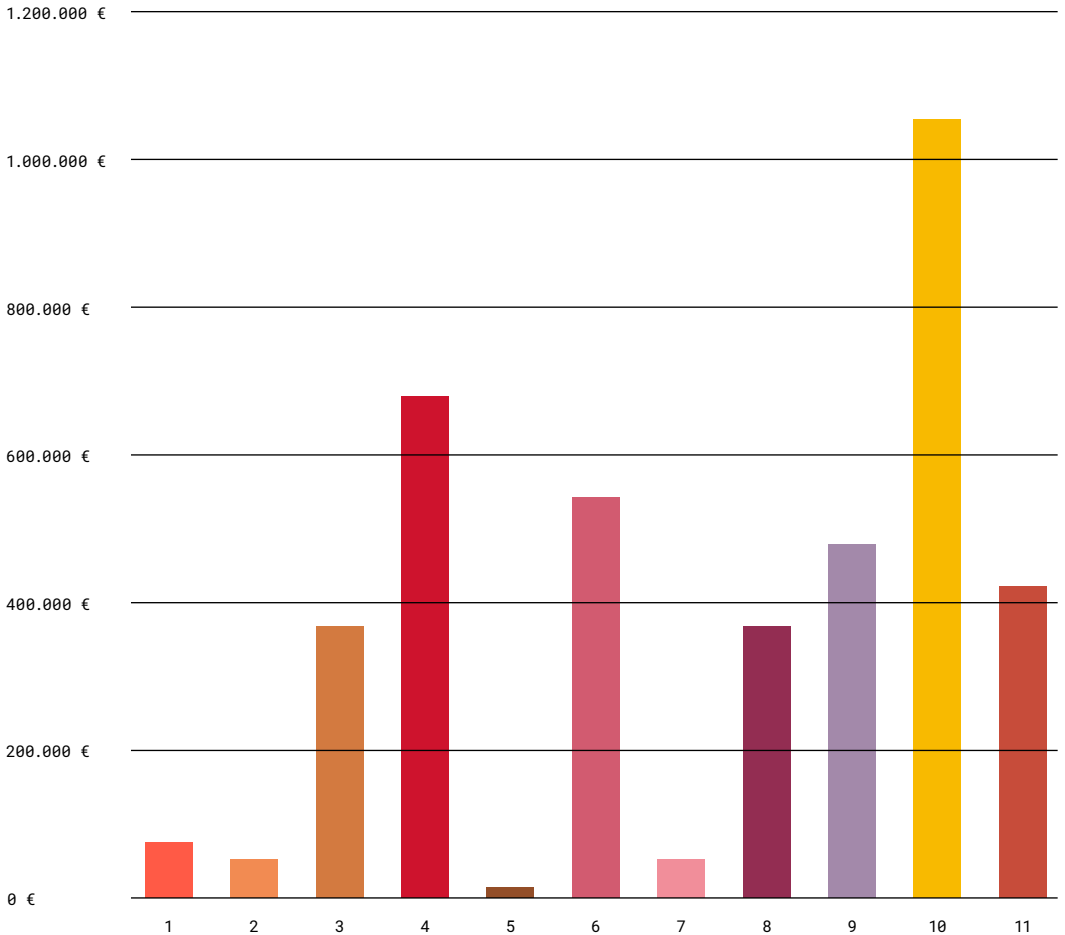
F. Plans de reactivació específics per als mercats no alimentaris.
Resposta als 713 negocis que no han pogut desenvolupar la seva activitat.
Suport específic als mercats no alimentaris i més afectats per la crisi de la COVID-19: La Boqueria, Els Encants de Sant Antoni, El Dominical de Sant Antoni, Els Encants Fira de Bellcaire.

G. Exempcions, ajornaments i bonificacions de taxes que quedaven recollides en el Decret d’alcaldia del 2 de juliol de 2020.

Inversió en mesures COVID-19

Total: 4.114.414 €

- 1 Inversió en equips informàtics
- 2 Inversió en mascaretes, guants i gel
- 3 Contractació de personal auxiliar de control d'accessos
- 4 Sensors i pantalles de control d'accessos
- 5 Senyalística dels mercats
- 6 Serveis de neteja i vigilància no repercutits
- 7 Reforç de la venda *online*
- 8 Subvencions
- 9 Plans de reactivació dels mercats no alimentaris
- 10 Exempcions de taxes als mercats no alimentaris
- 11 Indemnitzacions per limitacions a l'execució d'obra pública i contractes de serveis (suspesos 59 expedients –s'han previst indemnitzacions per a 21)

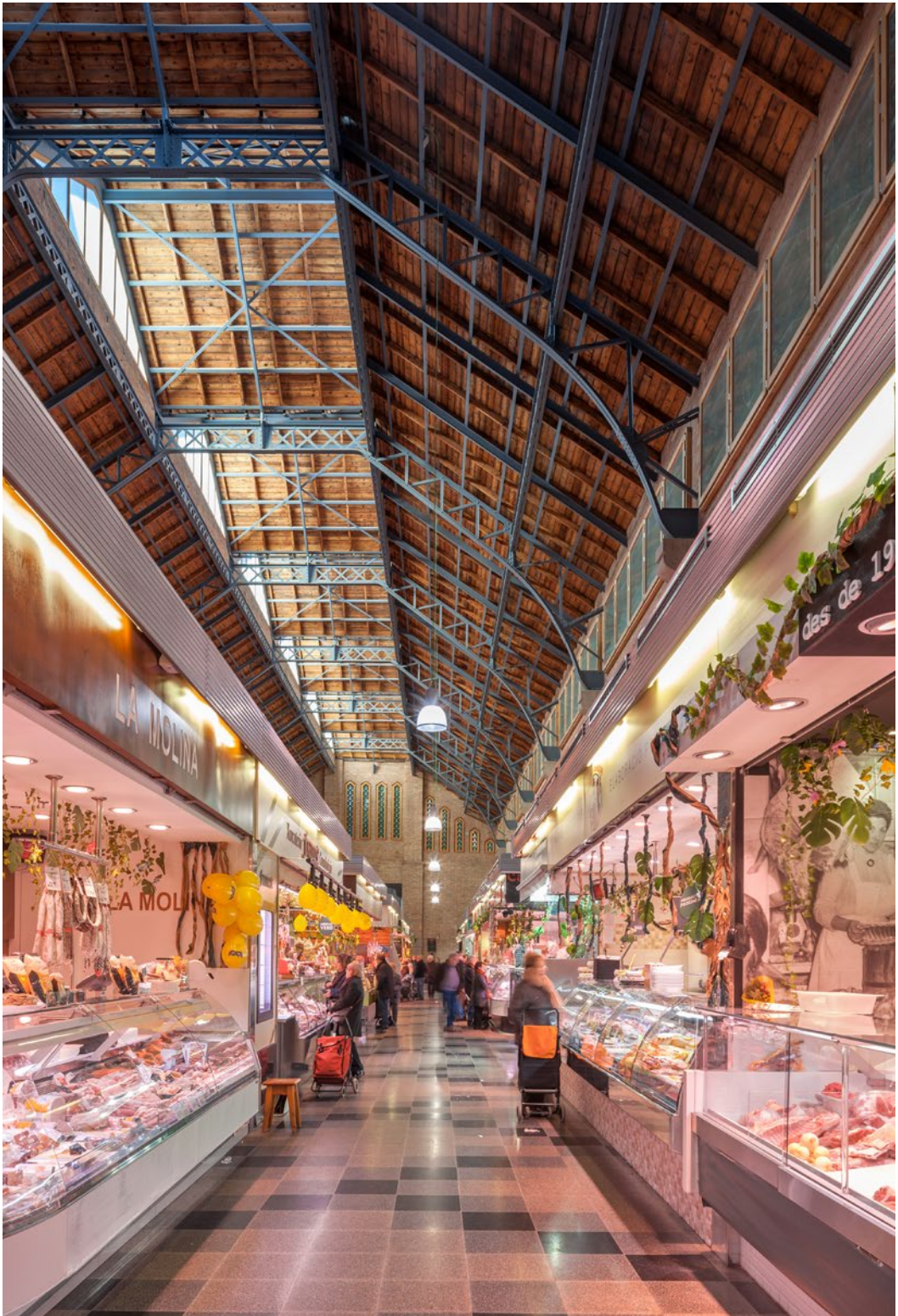
02.

Dades rellevants i evolució de l'exercici

Els mercats de Barcelona donen servei a una població d'1.664.182 habitants. La xarxa de mercats està formada per 43 mercats municipals (39 d'alimentaris i 4 de no alimentaris), distribuïts en 40 equipaments que acullen 2.104 establiments.

Durant l'any 2020, malgrat el context de crisi sanitària, els mercats han mantingut el servei a ple rendiment. Durant els mesos de confinament domiciliari, el 85% dels establiments alimentaris han estat oberts per abastir 38.000 persones de mitjana cada dia.

Establiments, titulars i superfície comercial

Als darrers anys, aquests tres paràmetres han registrat una evolució que reflecteix un procés de concentració comercial, la qual cosa ha permès als establiments disposar de més superfície i oferir als clients altres serveis complementaris, de manera que ha millorat l'oferta i, amb ella, el grau de satisfacció dels usuaris.

D'altra banda, amb vista a potenciar la col·laboració públicoprivada, molts mercats municipals han consolidat l'aliança estratègica amb autoserveis, amb l'objectiu d'esdevenir espais on també es puguin adquirir productes d'higiene i de neteja, productes alimentaris envasats i quotidians no alimentaris (QNA), i així poder fer-hi una compra única.

L'evolució dels mercats de Barcelona en la darrera dècada s'ha caracteritzat, doncs, per l'augment de la superfície comercial dels establiments i l'oferta de nous serveis als clients, cosa que demostra clarament que els mercats

són organismes vius que es van remodelant constantment per tal de poder satisfer les noves necessitats de la societat.

Alguns mercats de la ciutat, com els de La Boqueria, Sants, Sarrià, Sant Andreu, El Clot, El Poblenou, La Llibertat i L' Abaceria, ofereixen servei als ciutadans des de fa més de cent anys.

Al llarg d'aquesta llarga història, s'han replantejat el seu rol ciutadà en diverses ocasions, cosa que ha impulsat les successives remodelacions de les seves instal·lacions. Aquest tarannà de renovació constant és una característica dels mercats municipals de Barcelona, juntament amb la seva capillaritat: estan distribuïts per tot el terme municipal de forma harmònica, de manera que no hi ha cap barri sense el seu mercat de referència, on actua com l'ànima i el motor del comerç de proximitat, promovent alhora la sostenibilitat i la integració social.

Nombre d'establiments

Any	Alimentari	No alimentari	Total
2015	1.731	776	2.507
2016	1.667	775	2.442
2017	1.557	755	2.312
2018	1.472	719	2.191
2019	1.430	713	2.143
2020	1.410	694	2.104

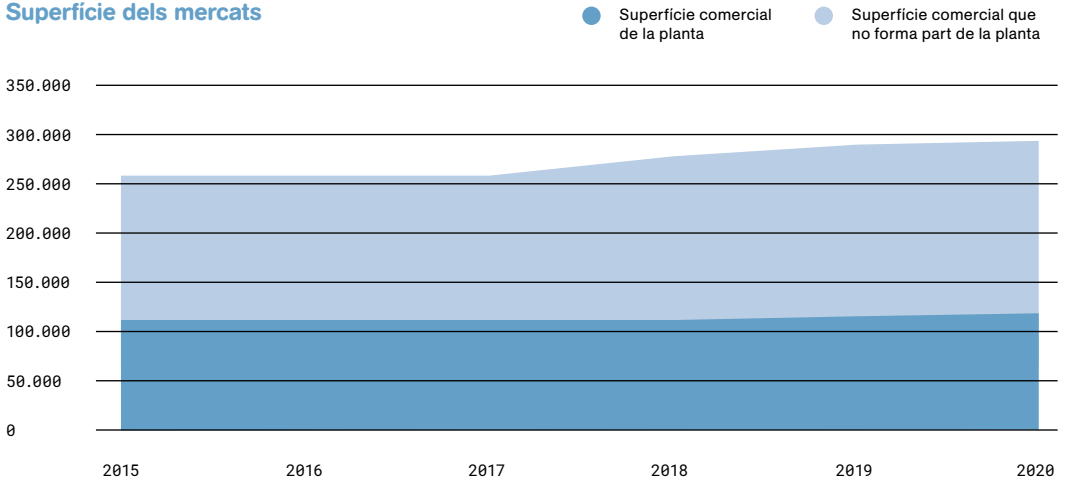
L'any 2020, els mercats de Barcelona acullen 2.104 establiments, dels quals 1.410 estan en mercats d'alimentació i els 694 restants són establiments no alimentaris. Els districtes amb més establiments alimentaris són Ciutat Vella, a on destaca especialment el mercat de La Boqueria; l'Eixample, amb els mercats de Sant Antoni, El Ninot i La Concepció com a més importants, i Nou Barris, que amb set mercats és el districte més ben proveït d'establiments alimentaris.

La xarxa de mercats municipals s'estén per tot el territori de la ciutat de Barcelona, amb un total de 43 mercats que abasteixen una població d'1.664.182 habitants.

02. Dades rellevants i evolució de l'exercici

Superfície dels mercats

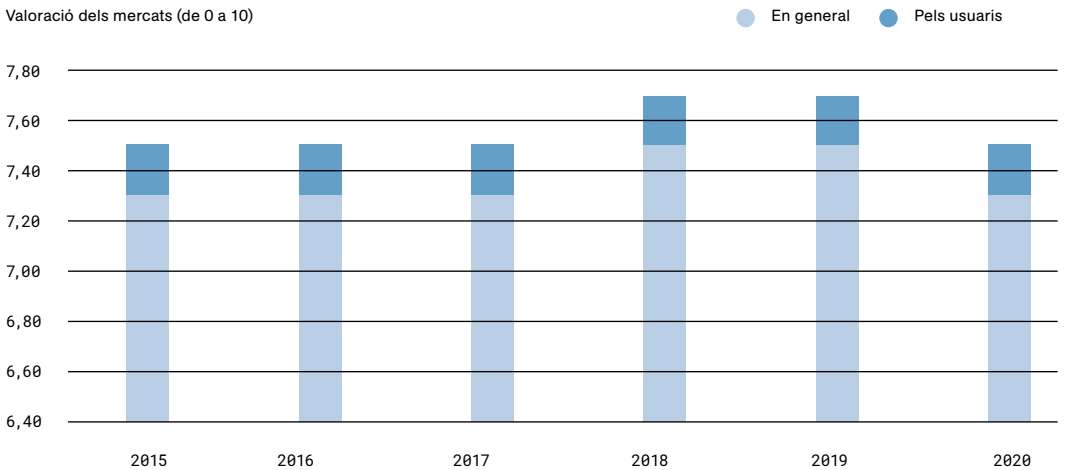

Des del 2015, la superfície comercial de la planta ha passat de 115.340 m² a 124.737 m².

Valoració dels mercats i factors de satisfacció

Els mercats són molt ben valorats entre la ciutadania. Concretament, el nombre de ciutadans que han valorat la gestió municipal dels mercats amb un 10 s'ha doblat, en passar del 4,6% l'any 2015 al 8,4% el 2020. Alhora, el 44,2% consideren que els mercats han millorat al darrer any. Aquesta és una dada molt positiva en comparació amb la valoració de la millora d'altres serveis municipals durant el mateix període, i que s'explica pel paper de servei essencial dels mercats.

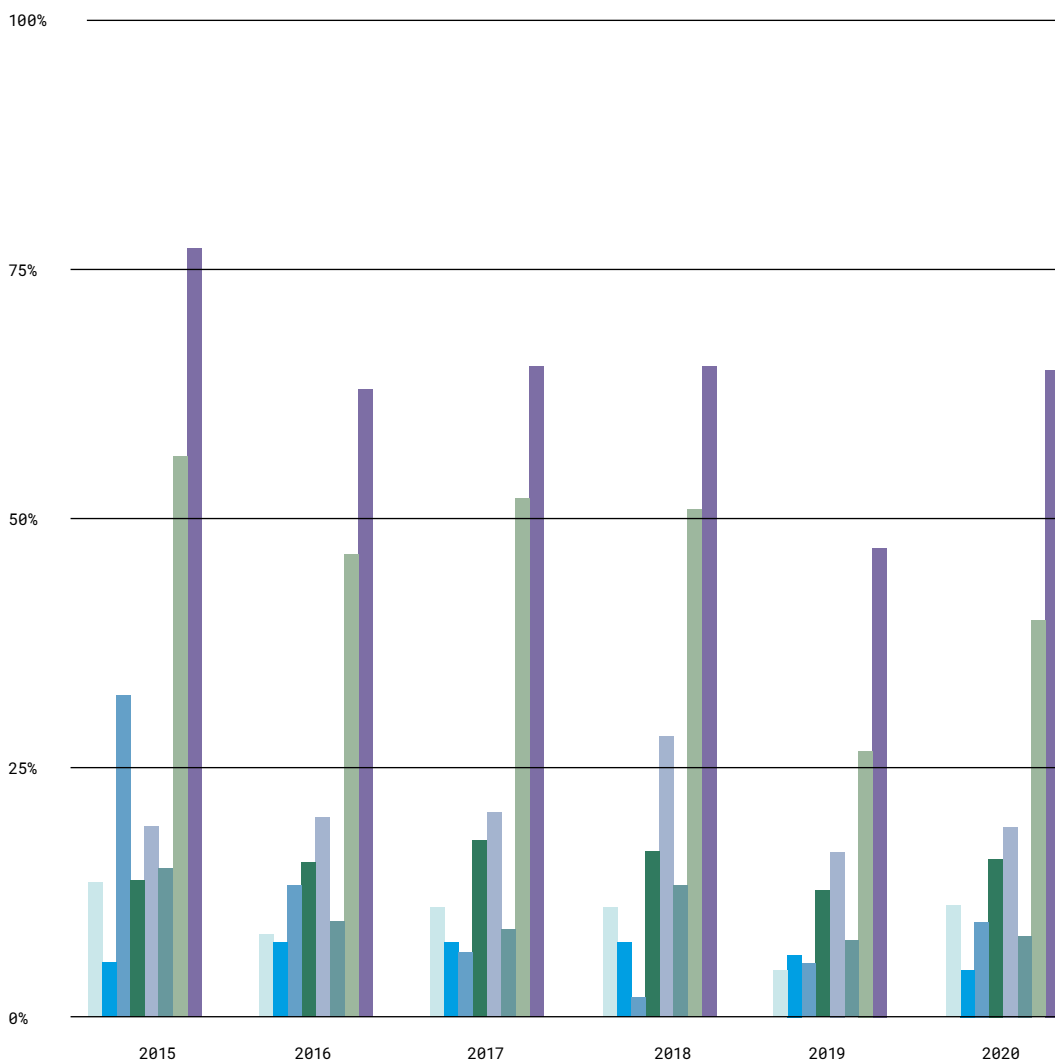
Valoració dels mercats (de 0 a 10)

- Serveis
- Proximitat
- Altres
- Remodelats i nets
- Accés al producte fresc
- Preus
- Atenció i tracte
- Varietat/qualitat producte

Les persones usuàries dels mercats valoren especialment la varietat i la qualitat del producte (més del 69 %), apreciació positiva que s'ha incrementat respecte a l'any anterior. En segon lloc, l'aspecte més valorat és l'atenció i el tracte proper i personalitzat, que destaquen el 42,6%.

Valoració dels mercats

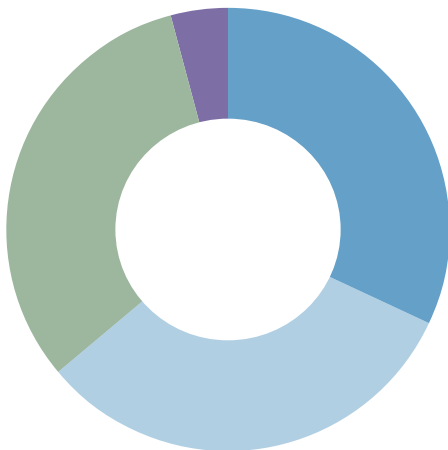

Aquestes xifres s'entenen millor si es confronten amb les dades sobre els hàbits de compra dels usuaris, que indiquen clarament que opten preferentment pels mercats a l'hora de comprar aliments frescos enfront d'altres productes d'alimentació, segons dades de comerç de l'Òmnibus municipal de l'any 2020.

En aquest sentit, cal esmentar que els mercats mantenen una quota de mercat del 32 % en alimentació fresca. Mentre que el percentatge del supermercat s'ha vist reduït aquest 2020 (38% en 2019) en favor de la botiga de barri (28% en 2019).

Hàbit de compra de producte fresc

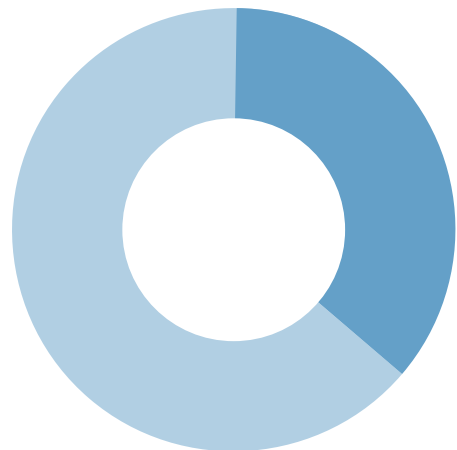
- 32% al supermercat
- 32% al mercat municipal
- 32% a la botiga de barri/especialitzada
- 4% en altres establiments

La quota de mercat del producte fresc ha augmentat considerablement (com el comerç de barri), en detriment dels supermercats, cosa que demostra que els mercats continuen essent una bona opció, davant de la política de frescos que han impulsat les grans superfícies i d'altres operadors especialistes.

Compreu al mercat municipal?

- SÍ
- NO

	SÍ	NO
2018	62,3%	37,7%
2019	62,7%	36,3%
2020	60,9%	39,1%

Els valors principals dels mercats són la varietat de l'oferta, especialment de productes frescos, l'atenció personal, l'especialització i la qualitat.

02. Dades rellevants i evolució de l'exercici

Nombre de visites (any)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total anual	65.348.666	66.815.394	66.818.993	68.075.001	67.495.218	47.720.968
Variació	3,9%	2,2%	0,01%	1,85%	-0,9%	-31,0%

El nombre de visites als mercats s'ha mantingut, amb lleus augments als darrers anys, cosa que demostra una alta fidelitat i una bona valoració dels ciutadans, especialment pel que fa a la renovació i a la modernització dels mercats. La davallada del 2020 s'explica per la situació excepcional de pandèmia que ha provocat el confinament de la població i la reducció del nombre de sortides per anar a comprar, així com pel tancament o restricció de l'aforament dels tres mercats no alimentaris (Els Encants-Fira de Bellcaire, Els Encants de Sant Antoni i El Dominical de Sant Antoni). Cal esmentar especialment la situació de la Boqueria, on en els mesos més durs de pandèmia estaven tancats fins al 50% d'establiments.

Nombre de visites (mes)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gener	5.008.556	5.280.131	5.512.262	5.363.831	6.115.209	6.002.858
Febrer	4.990.930	5.453.476	5.513.499	5.223.877	5.550.466	5.796.135
Març	5.386.483	5.663.137	5.962.531	5.562.963	6.021.078	3.834.921
Abril	5.360.834	5.986.838	5.425.017	5.045.202	5.467.546	2.286.741
Maig	5.588.720	6.000.028	5.823.869	5.234.470	5.895.267	3.131.211
Juny	5.569.882	5.512.628	5.423.255	6.917.219	5.226.988	3.604.046
Juliol	5.559.148	5.141.663	5.287.435	5.761.168	4.422.131	3.727.009
Agost	3.865.702	4.293.516	4.410.575	5.082.887	4.564.446	2.818.332
Setembre	5.516.539	5.450.026	5.710.410	5.681.328	5.330.466	3.796.881
Octubre	6.380.366	6.046.217	5.626.398	5.947.397	5.933.863	4.226.691
Novembre	5.802.451	5.857.602	5.952.981	5.851.855	5.920.384	4.217.090
Desembre	6.319.055	6.130.132	6.170.761	6.402.804	6.007.375	4.279.053

Com a conseqüència de la pandèmia, aquest 2020 s'ha registrat un descens important del nombre de visites, com ho reflecteix el fet que als mesos de gener i febrer es van assolir les xifres més altes, mentre que al març, un dels mesos en què històricament s'han produït més visites als mercats, l'afectació de la crisi sanitària fou especialment important, atès que es va iniciar l'estat d'alarma.

D'altra banda, el grau d'incidència de la pandèmia s'ha notat més als mercats dels barris turístics, com els de la Boqueria, la Barceloneta i Santa Caterina.

Mercats oberts

Establiments alimentaris

A partir de la setmana del 16 de març, després del repunt de vendes registrat durant la setmana anterior per l'anunci del confinament, es mantenen en servei, amb més de 3.500 persones treballadores, el 85% dels establiments alimentaris (el 93%, si no es té en compte l'alt impacte al Mercat de la Boqueria), que abasteixen aliments a una mitjana de 38.000 persones cada dia.

Establiments no alimentaris

En compliment de les restriccions d'activitat durant el període de confinament, 713 negocis no poden desenvolupar la seva activitat: Els Encants-Fira de Bellcaire, Els Encants de Sant Antoni, El Dominical de Sant Antoni i Les Flors de la Rambla, i la resta de concessions no alimentaries, bars i restaurants de la xarxa de mercats.

Venda online/servei a domicili

La venda no presencial i els lliuraments a domicili han estat serveis especialment rellevants durant els mesos del confinament. S'han promogut nous sistemes de contacte i distribució en alguns dels mercats que no en disposaven.

Venda online

Les comandes es multipliquen per deu a les primeres setmanes de l'estat d'alarma. La manca de temps, la facilitat i la comoditat de la compra *online* han modificat el comportament de compra als darrers anys. La realitat de l'e-commerce ha arribat a l'alimentació i també als mercats on, malgrat que encara no té una penetració tan gran com en altres sectors, és una nova tendència que s'està obrint camí.

Durant l'any 2019, 13 mercats ja oferien els seus productes mitjançant les plataformes Manzaning, Ulabox i pròpies. L'any 2020 les comandes es multipliquen per 10 durant les primeres setmanes de l'estat d'alarma. Des de l'IMMB, s'ha fet seguiment de l'operativa i la problemàtica de desbordament de les plataformes de venda:

- Redefinició de la plataforma i de la logística d'Ulabox i ampliació de 2 a 3 mercats.
- Ampliació del servei de Manzaning d'11 a 30 mercats i de 150 a 290 establiments.

Dades del servei a domicili

Pel que fa al servei de lliurament de les comandes a domicili de forma centralitzada; el repartiment el contracten les associacions de venedors a través d'entitats dedicades a la integració i a la promoció personal de persones amb necessitats especials o en risc d'exclusió social, de manera que el desenvolupament d'aquest servei té un clar interès social. Concretament col·laboren en aquest servei el grup cooperatiu Taller Escola Barcelona (TEB), l'Associació Les Corts per a la Inserció Laboral (ALCIL) del Grup CHM i la Fundació Pare Manel.

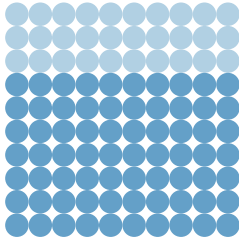
- Entre març i juny de 2020, es van fer 24.481 serveis de repartiment.

En el marc del Pla de digitalització dels mercats, l'IMMB està posant en funcionament un marketplace comú a tota la xarxa de mercats municipals.

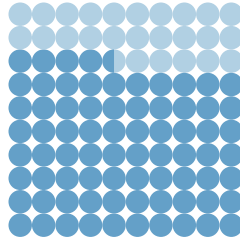
A manera de conclusió, a continuació es reproduueixen algunes dades generals que resumeixen la valoració que fa la ciutadania del servei que rep dels 43 mercats municipals de Barcelona:

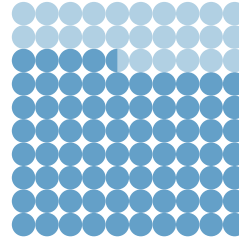
El 60,9% de la població compra als mercats.

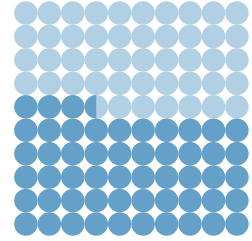
El 96, % valora la qualitat del producte com un criteri important a l'hora de fer la compra.

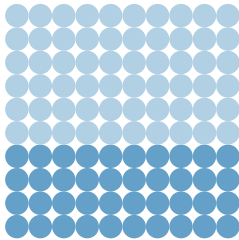
El 74,4% de la població valora la proximitat del producte.

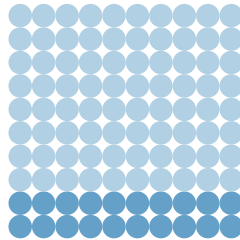
El 53,6% en valora el producte ecològic.

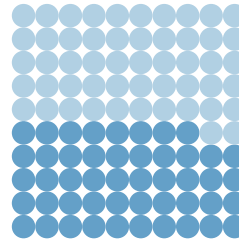
El 40,1% esmenta la distància com a motiu per no anar-hi a comprar.

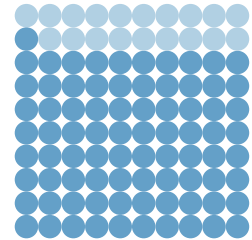
El 19,9% esmenta el preu com el motiu per no comprar-hi.

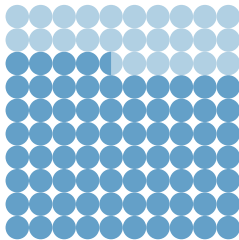
+48% de la clientela té entre 35 i 64 anys d'edat.

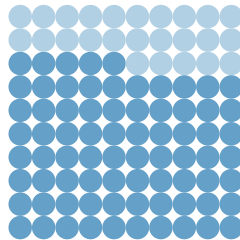
El 81,2% de la clientela n'està bastant o molt satisfeta.

El 32% de quota de mercat en producte fresc de la ciutat.

Un 7,5 és la nota mitjana dels usuaris.

Dades de població

— Institut d'Estadística de Catalunya
<https://www.idescat.cat/emex/?id=080193>

Dades de valoració i grau de satisfacció amb el servei dels Mercats de Barcelona (Departament d'Estudis d'Opinió, Oficina Municipal de Dades):

— Enquesta de serveis municipals 2020
<https://dades.ajuntament.barcelona.cat/enquesta-serveis-municipals/>

Dades sobre els hàbits de compra en general i compra als mercats municipals:

— Enquesta Omnibus municipal. Juny 2020 (1a onada)
— Enquesta Omnibus municipal. Octubre 2020 (3a onada)
— Enquesta Omnibus municipal. Desembre 2020 (4a onada)
<https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/handle/11703/99648>

03

Missió, valors i responsabilitat social

L'Institut Municipal de Mercats de Barcelona (IMMB) és un organisme autònom creat l'any 1991 per a la gestió i l'administració directa dels mercats municipals, sota la tutela de l'Ajuntament de Barcelona.

La xarxa de mercats de Barcelona proveeix els ciutadans de productes de qualitat; promou un estil de vida saludable, la cohesió social i l'articulació dels barris, i fomenta l'economia i l'ocupació, en el marc del comerç de proximitat. Barcelona basa el seu model en el comerç de proximitat, en el qual els mercats s'integren amb una vocació clara de servei a la ciutadania, especialment en el seu entorn immediat, ja que a compleixen una funció vertebradora del territori.

El pla estratègic *Mercats de Barcelona 2015-2025* defineix tres grans eixos que es desglossen en 12 objectius, en 39 mesures i en 153 actuacions. Totes les mesures i accions que conté el pla s'estructuren en aquestes tres línies principals. L'any 2020, es comença a impulsar el nou Pla de digitalització de la xarxa de mercats de Barcelona. Es tracta d'un conjunt de projectes que donen resposta als valors i als objectius del Pla estratègic vigent i a les noves necessitats dels clients i de les clientes actuals i potencials.

Eix 01. Ànima

Els mercats són un referent de la vida als barris de Barcelona i proporcionen una experiència no només de compra, sinó també de convivència.

Eix 02. Motor

Els mercats lideren el comerç de proximitat, alhora que projecten el model de mercat urbà en l'àmbit internacional. Són una peça clau en el desenvolupament econòmic i en la creació d'ocupació local.

Eix 03. Sostenibilitat

Els mercats són sinònim de valors associats a la sostenibilitat social, mediambiental i cultural.

Valors tradicionals i nous reptes

01. Lideratge en el sector de la distribució de producte fresc i de qualitat

Els clients poden trobar el millor producte i els seus comerços de referència els ofereixen un tracte personalitzat.

02. Diversificació del producte

Els supermercats venen producte fresc, de qualitat i ben presentat però els mercats ofereixen diversitat, especialment en el producte de temporada.

03. Manteniment de l'atenció propera i personalitzada

Preservar com un tresor la confiança dels clients. Que puguin comprar directament als comerços, online o fins i tot per telèfon, i obtenir la mateixa qualitat de producte i en la quantitat que necessiten.

04. Flexibilització de l'experiència de compra i estalvi de temps

Oferir la possibilitat de guanyar en comoditat comprant per internet i rebre la compra a casa o recollir-la al mercat encara que ja estigui tancat.

05. Reorganització del mix comercial i introducció de nous operadors

Donar l'oportunitat als clients de comprar producte fresc, com pot ser el peix i, mentre els el preparen al seu comerç de confiança, comprar altres productes: cosmètica, forn, papereria... Tot sense sortir del mercat.

06. Promoció de la cultura de l'alimentació sostenible

Transmetre als clients que la compra al mercat afavoreix la dieta saludable i el consum de productes locals, i contribueix a combatre el canvi climàtic.

Mesures i accions 2020-2023

Els mercats de Barcelona mantenen l'enfocament adreçat a la modernització de les instal·lacions, serveis i oferta a la ciutadania. Els nous entorns demanen una reformulació de la manera de funcionar que van servir de base per l'elaboració del pla estratègic vigent. A partir dels seus grans eixos i amb la mirada posada en els reptes de futur, l'IMMB desenvolupa una sèrie d'accions per donar compliment als objectius marcats.

Incrementar la dotació de recursos de manteniment en el marc dels plans específics de cada mercat, atenent la seva tipologia i el seu estat de funcionament.

Consolidar i potenciar el paper de l'IMMB com a òrgan executor de les polítiques en matèria de mercats.

Potenciar el rol de les associacions de venedors i venedores i de la Comissió Assessoradora en la revisió i el seguiment del Pla estratègic vigent.
Consolidar el paper de la FEMM.

Mantenir l'equilibri financer de l'IMMB anualment.

Dissenyar un sistema global de caracterització dels mercats que permeti a l'IMMB definir, conjuntament amb les associacions de venedors i venedores, els plans d'actuació de cada mercat durant el període 2020-2023, i que faciliti els acords anuals amb les juntes d'aquestes associacions.

Treballar el model de suport econòmic de les associacions de venedors i venedores per tal d'impulsar-ne l'autosuficiència econòmica i el seguiment dels acords de despeses de funcionament i manteniment estables (com als mercats dels Encants i Sant Antoni) i les derivades dels acords de remodelació i de les reunions anuals amb les juntes de les associacions.

Avançar en el programa de subvencions i de suport a les activitats de les associacions de venedors i venedores i en el programa de suport a la professionalització d'aquestes associacions i les de comerciants.

Definir programes de col·laboració i d'obtenció de recursos entre l'IMMB i les associacions de venedors i venedores que permetin explotar potencialitats encara no detectades.

Desenvolupar un pla de millora dels processos interns en curs que faciliti l'eficiència i l'agilitat en la resolució dels seus procediments de gestió i administratius.

Implantar el Pla de digitalització de la xarxa de mercats aprovat per a la modernització i la millora de la gestió interna i dels serveis als comerços i a la clientela.

Redissenyar el sistema de reporting d'ingressos i despeses entre l'IMMB i les associacions de venedors i venedores, fent atenció especialment a les despeses de manteniment i als consums energètics, com també al seguiment dels acords amb les juntes d'aquestes associacions.

Aprofundir la reflexió sobre les denominacions i/o ampliacions d'especialitats i de degustació i sobre els seus instruments de desenvolupament normatiu, com les ordenances municipals i fiscals, el nou Reglament de la Boqueria (pendent) o els decrets d'afiliació de grups.

Participar activament en les polítiques de sostenibilitat a través del paper rellevant dels mercats en:

1. La distribució i el foment del producte fresc i de proximitat, en el marc del programa "Comerç Verd" i del conjunt de programes i accions de política alimentària de l'Ajuntament de Barcelona.
2. Campanyes per a la reducció del malbaratament alimentari.
3. Iniciatives per avançar en la reducció de la presència de plàstics als mercats, especialment de plàstics d'un sol ús, com ara la participació a la taula Plàstic Zero.
4. La incorporació d'instal·lacions d'estalvi energètic o de les energies renovables, en col·laboració amb Barcelona Energia.

Invertir uns 100 milions d'euros cada quatre anys en grans transformacions, millores, manteniment i digitalització de la xarxa.

Responsabilitat social i mediambiental

L'IMMB té una experiència d'onze anys en el desenvolupament de programes educatius que proporcionen als infants una experiència educativa directa, orientada a transmetre els valors de comprar producte sa, fresc i de qualitat, que pretén aportar el seu gra de sorra en la formació de persones responsables amb l'entorn i amb la societat.

L'any 2020 ha suposat un repte afegit. Els programes educatius s'han hagut d'adaptar a la nova realitat de la COVID-19.

Durant el temps en què va durar el confinament domiciliari, de març a maig, el programa va elaborar propostes especials per als centres educatius i per a les famílies.

L'activitat no s'atura

“Mengem sa, mengem de mercat” és una activitat educativa que convida les escoles a fer equip i a transmetre als infants i joves els valors de mantenir una dieta equilibrada i a conèixer el fet diferencial dels mercats en relació amb altres formes de comerç. El confinament domiciliari, el canvi sobtat en la dinàmica de les escoles i, per tant, la impossibilitat de realitzar visites als mercats, van propiciar el desenvolupament d'activitats per continuar acostant els mercats als infants i joves (educació infantil, primària i ESO) de Barcelona. Aprofitant el material disponible al canal de YouTube de l'IMMB i les activitats proposades a l'aula, es va elaborar una fitxa pedagògica que donava la possibilitat als docents de treballar propostes que els infants poguessin seguir des de casa.

En família

Els mesos d'estada bàsicament a l'entorn familiar van fer que aquest adquirís un gran protagonisme en el consum de continguts. Des del programa educatiu, es va dissenyar un material específic, obert a les famílies, en què, a través del joc, es treballaven conceptes com la proximitat, l'estacionalitat i la salut, i es potenciaven la imaginació i l'autonomia dels infants.

- Repte 1. “El de l'arc de Sant Martí”
- Repte 2. “El del batut de color taronja”
- Repte 3. “L'ingredient secret”
- Repte 4. “Les parades del mercat”
- Repte 5. “El preferit de tots”
- Repte 6. “El retrat”
- Repte 7. “El del gust misteriós”
- Repte 8. “L'esmorzar ‘P’”

Visites als mercats

Les accions formatives del programa “Mengem sa, mengem de mercat” s’estructuren a partir de les visites guiades de cada centre educatiu als mercats dels barris.

Aquesta iniciativa afavoreix l’aprenentatge vivencial, de manera que els infants i joves hi adquireixen protagonisme, apropant-se a la realitat dels mercats gràcies a l’experimentació i a la interrelació amb els comerciants.

S’estableix un contacte que va més enllà del treball a l’aula i que els connecta amb un aspecte de la vida quotidiana tan important com és l’alimentació i la cura de l’entorn natural.

Les activitats que es proposen promouen una metodologia lúdica, diferenciada en tres moments claus:

- Abans de la visita. L’alumnat treballa prèviament a l’aula aspectes relacionats amb el mercat: la llista de la compra, els menús, la sostenibilitat...
- Visita. L’alumnat visita el mercat amb una persona dinamitzadora i sota la narrativa d’investigadors i periodistes.
- Tancament. Després de la visita, es fomenta una activitat a l’aula, per treballar la metacognició de l’alumnat.

La situació excepcional de l’any 2020 ha afectat els cursos 2019-2020 i 2020-2021. L’arrencada de l’activitat després de les vacances de Nadal del 2019 es va veure estroncada per l’arribada de la pandèmia. L’activitat posterior del curs 2019-2020 es va substituir amb propostes virtuals que garantien el joc i l’experimentació a través dels mercats.

Durant aquell període, es van registrar més de 4.000 visites a la web i va créixer l’interès del professorat per dur a terme activitats amb l’alumnat de forma remota.

Finalment, al primer trimestre del curs 2020-2021 es va començar a treballar en la planificació de visites presencials segures, de visites virtuals i d’activitats adaptades a la nova situació, que s’han implementat a partir del segon trimestre del curs.

Visites presencials:

- Creació d’un protocol de seguretat per a les visites en què es recorda a les escoles i a l’alumnat què han de fer abans de venir a visitar el mercat.
- Proposta de reducció del nombre d’alumnes per grup a la meitat del grup bombolla/grup classe.
- Reducció del temps de la visita a 30-45 minuts.

Visites virtuals:

- Disseny de les visites en *streaming* a través de la plataforma Zoom. La proposta inclou la dinamització d’un educador al mercat mentre els alumnes veuen les imatges i hi interaccionen des de classe. Aquesta opció està disponible des del segon trimestre del curs (gener del 2021).

“El rellotger dels mercats”

Escape room virtual que té com a objectius acostar l'alumnat al mercat i engrescar les escoles i les famílies a visitar-lo. Aquest joc ens presenta un enigma: Ha desaparegut el rellotger dels mercats i això provoca un caos a la ciutat.

A través de reptes i pistes, l'alumnat va resolent l'enigma fins a trobar el rellotger. Aquest joc de pistes o *breakout* està pensat per a les escoles i es pot fer abans de la visita al mercat (presencial o en *streaming*), però també es pot jugar en família i gaudir dels mercats de Barcelona.

Aquest és un projecte del curs 2020-2021 que s'ha treballat conceptualment durant l'any 2020 i que estarà disponible l'últim trimestre del curs.

Col·laboració amb centres de cicles formatius

L'IMMB també treballa en projectes dels centres de cicles formatius. Enguany, hem col·laborat amb el centre de formació professional Centre d'Estudis Politécnics, que al curs 2020-2021 ha incorporat la metodologia de l'aprenentatge basat en projectes (ABP) al cicle de grau mitjà d'Activitats Comercials i al grau superior de Màrqueting i Publicitat.

L'últim trimestre de l'any, vam fer l'acompanyament tant al personal docent com a l'alumnat dels dos cicles, els quals van analitzar els mercats i van treballar en diferents propostes de dinamització comercial i de campanya de comunicació, que van presentar en una sessió final de conclusió de projectes.

Aprenentatge servei (ApS)

L'article 16 del Decret 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (ESO), estableix l'obligatorietat que l'alumnat de 3r i/o 4t d'ESO dugui a terme un servei comunitari, que es pot desenvolupar en diferents àmbits públics, entre els quals es troben els mercats municipals. L'IMMB, com a agent impulsor, ha dissenyat dues propostes d'ApS, una de les quals s'ha començat a implementar al curs 2020-2021: “Als mercats per la porta gran”, dedicada a la gent gran, per a la qual vam formar als docents al primer trimestre (novembre del 2020) perquè poguessin fer l'acompanyament durant el segon trimestre (any 2021). L'entitat amb la qual estem treballant és Vincles i l'alumnat pertany als centres educatius de l'IES Verdguer i de l'Escola Especial N. S. de Montserrat. A causa de la pandèmia, no hem pogut engegar l'altra proposta d'ApS, “Menja't el món”, en què l'aprenentatge servei es fa amb persones nouvingudes. Esperem poder implementar-la al curs 2021-2022 amb el restabliment de la lliure circulació entre països.

A més, hem participat com a entitat facilitadora de projectes d'ApS a d'altres entitats, com l'IES Quatre Cantons, que realitza un projecte anual d'ApS amb el Mercat dels Encants de Barcelona.

DESEMBRE

GENER

FEBRER

MARÇ

ABRIL

MAIG

JUNY

JULIOL

AGOST

SETEMBRE

OCTUBRE

NOVEMBRE

Ara
De temporada.
Aquí
De proximitat.
Pel
planeta
Ecològic.

Als mercats, al comerç i als restaurants,
aliments de proximitat, ecològics i de temporada.
alimentaciosostenible.barcelona

Barcelona
Capital Mundial
de l'Alimentació
Sostenible 2021

Ajuntament de
Barcelona

Any de la Capitalitat de l'Alimentació Sostenible

Durant l'últim trimestre del 2020, hem treballat amb l'Oficina Tècnica de la Capitalitat de l'Alimentació Sostenible en la revisió dels materials pedagògics del programa educatiu per tal d'ajustar-ne el discurs. També hem participat a la taula d'aprenentatges i a la taula d'ApS, impulsades des d'aquesta oficina tècnica per tal de fer arribar les propostes vinculades amb la sostenibilitat i amb la sobirania alimentària a tots els centres de la ciutat.

Segell de Qualitat del Consell d'Innovació Pedagògica

L'any 2020, l'IMMB ha mantingut el Segell de Qualitat del Consell d'Innovació Pedagògica (CIP), que acredita el potencial educatiu dels mercats com a espais d'aprenentatge per als alumnes de les escoles de la ciutat. Aquesta acreditació li fou atorgada al curs 2013-2014 i l'ha anat renovant periòdicament. L'objectiu principal del CIP és millorar les propostes educatives als mercats, promovent la innovació per mitjà de metodologies pedagògiques, el compromís social i la creació de nous espais d'intercanvi i coneixement. Actualment, el CIP està integrat per 159 institucions i entitats ciutadanes, que ofereixen més de 5.000 activitats educatives a través del Programa d'Activitats Escolars (PAE) a centres educatius de Barcelona i de la resta de Catalunya. Com a entitat del CIP, l'IMMB treballa en dues taules de treball: "Vincles per l'acció educativa" i "Educació en valors". La tasca de "Vincles per l'acció educativa" és crear sinergies entre les diferents entitats del CIP a l'hora de proposar itineraris complets que cobreixin les necessitats dels centres educatius. Per la seva banda, la taula "Educació en valors" actualment continua treballant en l'equitat de gènere, recollint els diferents materials que tenen sobre el tema les entitats del CIP per endreçar-los i posar-los a disposició de la resta de membres del Consell.

Ciutats Educadores

Ciutats Educadores es va iniciar com a moviment l'any 1990 en ocasió del I Congrés Internacional de Ciutats Educadores, que va tenir lloc a Barcelona, quan un grup de ciutats representades pels seus governs locals va plantejar l'objectiu de treballar conjuntament en projectes i activitats per millorar la qualitat de vida dels seus habitants, a partir de la seva implicació activa en l'ús i l'evolució de la ciutat, d'acord amb la Carta aprovada de Ciutats Educadores. Posteriorment, l'any 1994 aquest moviment es va formalitzar com a Associació Internacional de Ciutats Educadores (AICE) al III Congrés, que va tenir lloc a Bolonya.

Cada any, l'AICE organitza el Dia Internacional de la Ciutat Educadora, que l'any 2019 va tenir lloc al 30 de novembre amb el lema "Escoltar la ciutat per transformar-la des de la cultura, l'educació i la comunitat" i va comptar amb la participació de l'IMMB. La ciutat educadora és un nou paradigma, un projecte necessàriament compartit, que involucra tots els departaments de les corporacions locals, les diverses administracions i la societat civil.

La transversalitat i la coordinació són bàsiques per donar sentit a les actuacions que incorporen l'educació com un procés que s'estén al llarg de tota la vida. L'IMMB forma part de la taula tècnica de coordinació on es decideixen les accions que cal dur a terme per potenciar la ciutat en aquest àmbit.

Cooperació institucional

L'IMMB persisteix en la seva voluntat, sostinguda als darrers anys, de compartir i cooperar amb altres institucions nacionals i internacionals, que ens requereixen per donar a conèixer el nostre model de gestió, o per assessorar-se en processos de reforma o millora d'altres mercats. Durant el 2020, aquestes actuacions i visites s'han vist limitades per la situació de pandèmia. Tanmateix, en destaquem les següents.

WEBINAR

Market cities / Ciutats de mercat: "How Public Markets Can Pump Life into Regional Food Economies and Forge Social Cohesion"

Com els mercats públics poden impulsar les economies alimentàries locals i forjar la cohesió social. Presència de l'IMMB a la conferència en forma de *webinar* organitzada per l'entitat nord-americana Project for Public Spaces (PPS) el mes d'octubre. Una de les ponents participants (Kristie Daniel de la HealthBridge Foundation of Canada) va incloure una peça audiovisual sobre la renovació del Mercat de Sant Antoni.

Jornades de Mercats Municipals a Gavà

El dimecres 26 de febrer, la Unió de Consumidors de Catalunya (UCC) va organitzar a Gavà la inauguració del IV Cicle de Jornades sobre Alimentació i Salut Responsable. La primera jornada de conferències va arrencar a Mercat Gavà sota el lema "Mercats municipals: Temps d'avançar". Va comptar amb la participació com a ponents de Genís Arnàs, cap del Servei de Mercats de l'IMMB; Manel Rodríguez, director de Projectes de Fica't, i Mònica Jardí, comerciant. Les ponències van tractar de l'evolució de la gestió dels mercats municipals i de quina és l'actualització necessària per tal d'arribar millor a les persones consumidores.

Mercado Central de Zaragoza

L'IMMB va participar en el jurat del concurs per a la redacció del Pla Director de la remodelació del Mercado Central de Zaragoza i també en l'assessorament durant les negociacions amb els comerciants per poder portar-la a terme. Com a culminació al procés l'Institut va ser convidat a la inauguració del nou equipament el 2 de febrer de 2020.

Iniciatives solidàries i responsabilitat corporativa

Els mercats de Barcelona són un espai habitual de desenvolupament d'iniciatives solidàries. Destaquem a continuació les col·laboracions especials amb les entitats i algunes de les accions que s'han fet realitat gràcies a l'empenta dels comerciants. L'any 2020, s'han succeït les mostres de suport i unió.

AFANOC: “Posa’t la gorra”

L’any 2020, els mercats de Barcelona han continuat col·laborant, per dotzè any consecutiu, en aquesta iniciativa, promoguda per l’Associació de Familiars i Amics de Nens Oncològics de Catalunya (AFANOC).

Coincidint amb els 20 anys de la campanya, al mes de novembre es va fer una acció simultània a 18 mercats municipals, que va consistir en la venda de gorres elaborades gràcies a la col·laboració de dissenyadors de renom. L’objectiu principal d’aquesta acció és recaptar diners per a la lluita contra el càncer infantil. L’AFANOC treballa dins i fora dels hospitals per tal de millorar la qualitat de vida dels infants que pateixen malalties de llarga durada i mitigar els efectes dels tractaments, que influeixen de manera directa en els malalts i en les seves famílies.

Banc dels Aliments: Gran Recapte d’Aliments

Els dies 20 i 21 de novembre, els mercats municipals van participar en la 12a edició del Gran Recapte d’Aliments, promoguda per l’entitat Banc dels Aliments.

La situació provocada per la COVID-19 va fer que el Banc dels Aliments s’hagués de replantejar el funcionament de la campanya.

Finalment, per seguretat sanitària, es va decidir substituir la recollida física d’aliments per donacions monetàries, adquirint als establiments tiquets per valor de 3 euros bescanviables per productes frescos de primera necessitat, com carn, ous i peix.

Aquesta iniciativa ja es va realitzar en forma de prova pilot l’any 2018 com a complement a la donació de producte sec i envasat no perible, davant la necessitat de cobrir també la recollida de productes frescos d’alt valor proteínic, molt necessaris i escassos per la seva dificultat de conservació i el seu consum immediat. L’any 2020, 20 mercats han col·laborat al Gran Recapte d’Aliments (La Concepció, El Ninot, El Carmel, Provençals, La Sagrada Família, La Mercè, Sarrià, L’Estrella, Sant Andreu, Horta, Les Corts, L’Abaceria, Sant Antoni, El Clot, Lesseps, Sant Gervasi, Les Tres Torres, Felip II, Sant Martí i Poblenou), amb gairebé 300 establiments adherits. La irrupció de la pandèmia ha comportat un augment del 40% de la demanda d’aliments. Per això, el Gran Recapte és una campanya essencial que enguany ha adquirit un paper especialment rellevant.

Sant Joan de Déu: *Magic Line*

La *Magic Line* és una cursa especial en què els equips participants recapten fons per finançar més de 200 iniciatives solidàries. Els mercats de Barcelona hi han col·laborat per tercer any consecutiu. Així, entre el 27 de gener i el 2 de febrer, als mercats de la Concepció, l'Abaceria, Sants, el Ninot i la Sagrada Família, grups de la *Magic Line* van oferir pastissos i cafès als clients, a canvi de les seves aportacions.

Com a novetat, enguany s'ha comptat amb la col·laboració de personatges coneguts que també oferien cafès a la clientela que s'apropava. Els equips usualment són formats per veïns del barri, la qual cosa contribueix a generar sinergies molt positives per al propi mercat.

Altres activitats de responsabilitat social i mediambiental

Ajudar a les veïnes i els veïns amb necessitats ha estat una pràctica habitual als mercats de la ciutat. L'any 2020 ha estat especialment dur per a moltes ciutadanes i ciutadans de Barcelona, que han vist com la crisi sanitària de la COVID-19 afectava negativament la seva economia. Els mercats, conscients d'aquesta problemàtica, han realitzat diferents iniciatives solidàries o hi han col·laborat especialment enguany, com ara distribuir menjar fresc o elaborat, portar la compra a domicili a les persones grans o de risc, col·laborar en recollides d'aliments organitzades per entitats del barri o en projectes com Radars per a la detecció de les persones grans que es troben en situació de solitud no volguda.

Planta'm al balcó

L'Ajuntament de Barcelona, a través dels instituts municipals de Mercats, de Parcs i Jardins i de Paisatge Urbà, va llançar una campanya per fomentar la plantació de verd decoratiu i aromàtic a les finestres i als balcons de la ciutat. Entre el 28 d'abril i el 7 de maig, es van repartir 80.000 plantes als mercats, que havien de ser plantades en diferents espais de la ciutat.

La distribució es va fer de manera esglaonada:

A partir del 28 d'abril: des de La Boqueria, La Barceloneta, Santa Caterina, Sant Antoni, La Concepció, Provençals, Sant Gervasi, Les Tres Torres, El Carmel, Horta, La Vall d'Hebron, Sant Andreu, El Bon Pastor, El Guinardó, Montserrat, La Trinitat, La Mercè, La Llibertat. A partir del 6 de maig: des d'Hostafrancs, La Marina, Sants, L'Estrella, El Ninot, El Clot, Lesseps, La Sagrada Família, Galvany, Les Corts, Sarrià, Sant Martí, El Poblenou, Besòs, Felip II, Canyelles, Ciutat Meridiana, Fort Pienc, l'Abaceria i La Guineueta.

La iniciativa tenia un doble objectiu: d'una banda, donar suport al sector de la jardineria i els vivers, molt afectat per les conseqüències derivades de la crisi sanitària i, de l'altra, fomentar les compres de proximitat als mercats i posar en relleu la seva tasca com a sector essencial d'abastiment de la ciutadania.

La iniciativa donava continuïtat a la campanya "Donem pas al verd", que promou, entre altres conceptes, la importància de comptar amb més verd a la ciutat i d'enverdir les façanes amb la implicació de la ciutadania, per tots els beneficis que comporta: benestar, adaptació al canvi climàtic, salut, lleure, etc.

Es va animar a tothom a posar les plantes al balcó o a la finestra i a compartir les imatges del verd a casa a través de l'etiqueta #PlantamAlBalcó. Totes les imatges rebudes es van incloure al material comunicatiu difós el 22 de maig, coincidint amb el Dia Internacional de la Biodiversitat.

Medi ambient i sostenibilitat

Com assenyalava un dels tres grans eixos definits al Pla estratègic 2015-2025, els mercats municipals són sinònim de valors associats a la sostenibilitat social, mediambiental i cultural. L'evolució de la quantitat de residus mostra una reducció progressiva del total de tones recollides, en especial en el volum de la fracció de la resta.

Evolució en la recollida de residus (Tn)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Resta	8.236,62	7.880,84	7.447,76	6.953,58	6.996,16	5.779,86
Selectiva:	5.223,18	5.065,32	4.976,22	5.044,58	4.727,30	4.005,41
– orgànica	4.066,26	3.967,68	3.915,12	3.857,26	3.589,12	3.014,19
– paper-cartró	1.156,92	1.097,64	1.061,10	1.187,32	1.138,18	991,22
Total	13.459,80	12.946,16	12.423,98	11.998,16	11.723,46	9.785,27

Responsabilitat mediambiental

L'IMMB participa en diferents iniciatives i duu a terme diverses actuacions a favor del medi ambient, en el marc dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030. D'entre les accions més destacades, cal esmentar les campanyes per reduir el malbaratament dels aliments i diverses reformes en les instal·lacions dels mercats municipals per fer-les més sostenibles.

En primer lloc, mitjançant la recollida selectiva de residus, separant en contenidors diferents el paper i cartró, les restes orgàniques i el rebuig. Als darrers anys, el volum de residus orgànics ha anat disminuint, la qual cosa vol dir que els comerciants cada cop planifiquen millor les seves compres i han de llençar menys producte.

Per les seves característiques comercials de venda al detall, els ciutadans que van als mercats poden comprar a granel només allò que necessiten, amb la qual cosa es redueix el volum d'embolcalls i plàstics. L'any 2019, es va iniciar un estudi sobre l'ús dels plàstics d'un sol ús per part dels comerciants i dels usuaris dels mercats. Al llarg de 2020, la fundació Rezero ha desenvolupat el diagnòstic de la situació als mercats i possibles actuacions de millora.

Campanyes per reduir el malbaratament

La sostenibilitat és un dels eixos bàsics dels mercats de Barcelona. Per tant, reduir tant com sigui possible el malbaratament dels productes i aprofitar-los al màxim forma part de les iniciatives per aconseguir un model més sostenible.

En la seva funció de cohesionadors socials i elements essencials en la vida del barri, diversos mercats de Barcelona s'han posat d'acord amb diverses entitats socials, de manera que cada dia els donen tot el producte fresc que no han venut. En l'àmbit educatiu, els mercats col·laboren amb Espigoladors, una organització no lucrativa que es dedica exclusivament a reaprofitar tot aquell producte fresc que no es ven o que altrament s'hauria malbaratat. En altres casos, la iniciativa de minimitzar el desaprofitament dels aliments ve dels propis paradistes, a títol individual.

La gestió acurada de l'abastament, amb compres gairebé diàries, la disponibilitat de cambres frigorífiques i la reducció de les restes fa que als mercats municipals el malbaratament dels aliments registri uns nivells molt baixos.

Energia 100% renovable

L'Ajuntament de Barcelona aposta pel consum d'energia 100% renovable. Barcelona Energia és la comercialitzadora d'electricitat dels edificis dels mercats municipals des del juliol del 2018.

Tot i que l'estalvi econòmic no és el motiu de fons del canvi de comercialitzadora, cal destacar que l'empresa va proporcionar un assessorament inicial que ha permès ajustar les potències i reduir la facturació entre un 1 i un 2%, cosa que ha comportat un estalvi anual d'entre de 25.000 i 30.000 euros. També ha significat un estalvi econòmic la reducció dels preus de facturació de l'ordre del 2%, equivalent a uns 60.000 euros anuals. Així mateix, l'IMMB ha impulsat un acord entre la FEMM i Barcelona Energia per difondre entre els paradistes el subministrament d'energia per aquest operador públic en els seus consums individuals. En aquests moments, ja s'aplica a vuit mercats municipals i s'està estenent a la resta de la xarxa, on els comerciants, a més de consumir energia 100% renovable, observen una reducció en la factura dels seus consums privatis que en la majoria dels casos se situa entre el 10% i el 15%.

Reformes a les instal·lacions dels mercats

L'IMMB planifica sempre les remodelacions íntegres dels equipaments, com també les actualitzacions i el manteniment de les instal·lacions, des del punt de vista de la millora de l'eficiència energètica. La transformació de la xarxa i el seu estat en òptimes condicions requereixen actuacions constants i tot un procés projectual abans de l'execució de les obres.

Transformacions integrals d'equipaments

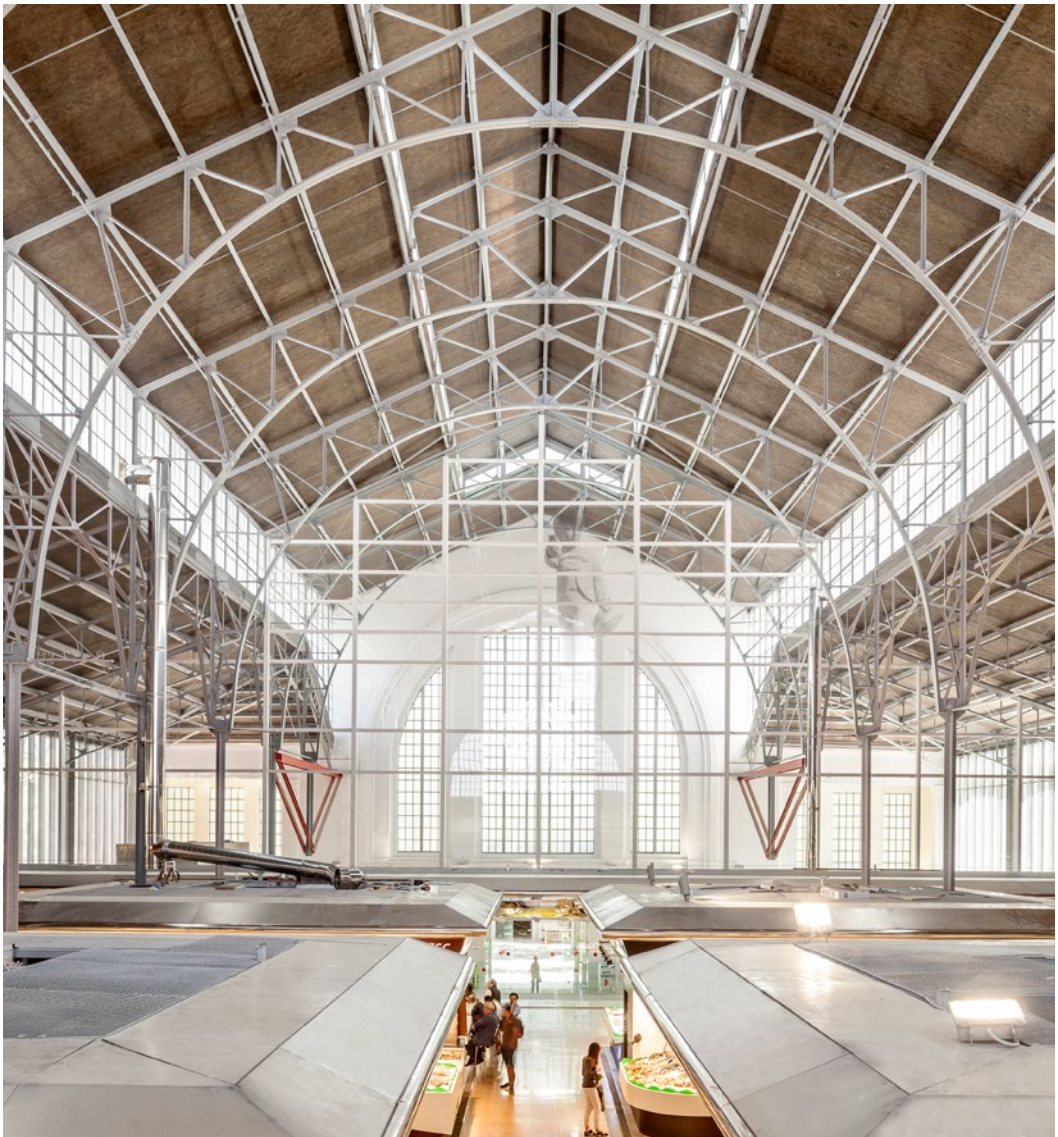
Milliores en l'eficiència energètica:

- Millora de l'aïllament tèrmic de l'equipament que afavoreix l'estalvi energètic.
- Instal·lació d'enllumenat amb tecnologia LED.
- Instal·lació de sistemes de climatització d'alta eficiència.
- Instal·lació de plaques solars i fotovoltaïques i d'altres sistemes d'aprofitament energètic en funció de les possibilitats que ofereix cada projecte de transformació.

Obres de manteniment i millora:

- Renovació dels sistemes de climatització amb tecnologies més eficients.
- Impuls per incorporar plaques solars o fotovoltaïques, sempre que la seva instal·lació sigui viable.

Informe sobre millores energètiques als mercats municipals de Barcelona

1. Millores energètiques en les instal·lacions de climatització realitzades als darrers cinc anys:

- Mercat de la Llibertat
2018 - Substitució de components obsolets del sistema de climatització.
- Mercat de la Barceloneta
2018 - Caixes de ventilació a la sala de màquines per millorar-ne el rendiment.
- Mercat de Sant Martí
2016 - Posada en funcionament del sistema fotovoltaic.
2018 - Nova línia de cortines d'aire.
2019 - Incorporació de sis extractors a les testeres.
- Mercat de Provençals
2016 - Sistema d'extracció a la sala de vendes.
2019 - Connexió de les plaques solars amb l'escalfador d'aigua calenta sanitària dels lavabos.
- Mercat de la Concepció
2018 - Instal·lació de nous *fan-coils* al sistema de climatització.
- Mercat de Sants
2018 - Millora del confort climàtic per estratificació.
- Mercat de Lesseps
2020 - Reforma de la instal·lació del sistema de climatització.
Sistema d'extracció a la zona logística.
- Mercat de la Boqueria
2020 - Sistema d'extracció de fums
- Mercats de la Mercè, el Carmel i Santa Caterina
2020 - Redacció del projecte de climatització
- Mercat d'Hostafrancs
2020 - Millores energètiques en les instal·lacions de climatització (en fase de projecte).

2. Millores energètiques en les instal·lacions d'enllumenat: 24 mercats compten amb il·luminació LED.

Des del 2014, s'està implantant la tecnologia LED a les sales de vendes dels mercats següents:

- Hostafrancs
- La Concepció
- La Barceloneta
- Fort Pienc
- Sarrià
- Felip II
- La Trinitat
- Les Corts

A mitjà termini, caldran actuacions als mercats que van incorporar la tecnologia LED al 2014-2015 per actualitzar-la. Des del 2016, les actuacions d'implantació de l'enllumenat s'han realitzat tant a les zones de vendes com als espais de logística i als magatzems dels mercats següents:

- El Besòs
- La Marina
- Lesseps
- La Mercè
- L'Estrella
- Sants
- Galvany (en procés d'obres)

Així mateix, des del 2016, tots els projectes de remodelació de l'IMMB preveuen la implantació de la tecnologia LED (són projectes redactats un o dos anys abans de la finalització de les obres). Als darrers anys, s'han fet les remodelacions següents:

- 2017: Sant Andreu (carpa provisional)
- 2017: Les Tres Torres.

Substitució de l'enllumenat general

- 2018: L'Abaceria (carpa provisional)
- 2018: La Vall d'Hebron
- 2018: La Boqueria.

Substitució de l'enllumenat general

- 2019: Sant Antoni
- 2019: El Bon Pastor

L'any 2019, també es va substituir l'enllumenat per LED a les sales de vendes de:

- Sant Gervasi
- Ciutat Meridiana
- El Besòs (nova zona de magatzems)

Durant l'any 2020, s'han redactat sis projectes executius de substitució d'enllumenat a LED:

- El Carmel
- Hostafrancs
- Provençals
- La Sagrada Família
- Santa Caterina
- El Ninot

3. Instal·lacions d'estalvi energètic o energies renovables als mercats de Barcelona:

Instal·lacions geotèrmiques (G) o hidrotèrmiques (H) als mercats següents (estalvi energètic al sistema de climatització):

- Sants (2016) (H)
- Sant Antoni (2018) (G)

Instal·lacions d'aprofitament de filtracions d'aigua freàtica per a WC:

- Bellcaire (2013)
- Sant Antoni (2018)

Instal·lacions de plaques solars per al subministrament d'aigua calenta sanitària:

- La Guineueta (2013)
- Bellcaire (2013)
- Provençals (2013)
- El Ninot (2015)
- El Guinardó (2015)
- La Vall d'Hebron (2018)

Instal·lacions de plaques fotovoltaïques:

- La Barceloneta (2007)
- Bellcaire (2013)
- El Guinardó (2015)
- Sant Martí (2003)
- El Carmel (2007)
- Provençals (2013)
- El Ninot (2015)
- La Vall d'Hebron (2018)
- Les Tres Torres (en projecte)
- Sant Gervasi (en projecte)

Instal·lacions de geotèrmia:

- Sant Antoni (2018)

Control energètic (monitorització a través d'un sistema de control de supervisió i adquisició de dades, SCADA):

- Sant Antoni (2018)
- El Ninot (2019)

Comerç Verd

Comerç Verd és un projecte de l'Institut Municipal de Mercats de Barcelona (IMMB); el Comissionat d'Economia Social i Solidària, Desenvolupament Local i Política Alimentària de l'Ajuntament de Barcelona, i la Federació de Mercats Municipals de Barcelona (FEMM), que vol, entre altres coses, facilitar als establiments dels mercats municipals la possibilitat de diferenciar-se i millorar les vendes oferint productes locals, ecològics, de petits productors, de pagès o de llotja.

L'any 2021, Barcelona és la Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible. I una de les accions principals d'aquesta capitalitat és la iniciativa "Comerç Verd", que s'ha començat a treballar a l'any 2020. El projecte s'emmarca dins la línia de treball orientada a la sostenibilitat dels mercats, essent un dels tres eixos principals del pla estratègic *Mercats de Barcelona 2015-2025*.

Un dels seus programes és "facilitar la distribució i la comercialització dels productes de proximitat als mercats municipals". És un projecte de present i de futur, amb el qual volem millorar la competitivitat del comerç i esdevenir prescriptors de l'alimentació sostenible.

Objectiu principal del projecte

Facilitar als establiments dels mercats municipals la possibilitat d'oferir producte verd, de forma visible i diferenciada, i millorar-ne la competitivitat i la sostenibilitat amb l'oferta de:

- Producte local: originari de Catalunya
- Producte ecològic: amb certificat CCPAE
- Producte directe de pagès: de circuit curt
- Producte directe de llotja: de circuit curt
- Producte de petit/a productor/a: de circuit curt
- Producte d'elaboració pròpia, amb obrador autoritzat.

Objectius específics

- Augmentar la visibilitat del comerç i dels productes que tenen aquestes característiques.
- Millorar l'accessibilitat dels productes de comerç verd.
- Oferir serveis d'informació i acompanyament per enfortir el negoci dels establiments.
- Valorar i distingir la tasca dels comerciants i de les comerciantes, ajudant-los a augmentar les vendes i a fidelitzar la clientela d'aquest tipus de productes.

Els establiments que s'adhereixin al projecte podran ser distingits com a Comerç Verd o Racó de Comerç Verd.

Compromisos de l'Ajuntament de Barcelona i de l'IMMB

- Facilitar la senyalització de l'establiment i del producte en el moment del llançament del projecte, previst inicialment per al segon semestre del 2021.
- Desenvolupar una campanya de comunicació específica del projecte per donar-lo a conèixer als ciutadans.
- Ampliar progressivament l'oferta amb altres contraprestacions, accions de formació o comunicatives.
- Oferir atenció personalitzada per resoldre dubtes o consultes a través de les associacions i els gremis.
- Avaluat el grau de satisfacció i eficàcia de les accions del programa amb dues visites anuals.
- Facilitar cada vegada més vies d'abastament de producte local, ecològic i de circuit curt (Majoristes de Mercabarna, Biomarket de Mercabarna, contacte directe amb els petits productors a través del CIAP).
- Revisar el compliment dels compromisos per part dels comerços, amb visites de verificació.

Compromisos dels comerços que s'hi adhereixin

- Signar una declaració responsable d'adhesió.
- Fer un ús constant i correcte de la senyalització específica per fer visible que es tracta d'un Racó de Comerç Verd o d'un Comerç Verd.
- Aportar l'opinió sobre el funcionament del projecte i facilitar dades de compliment.

Requisits d'adhesió

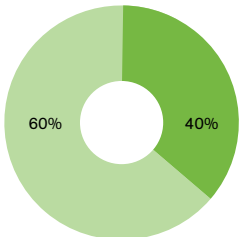
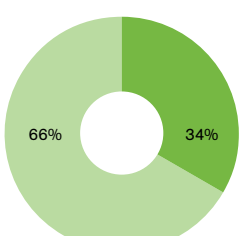
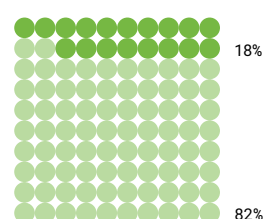
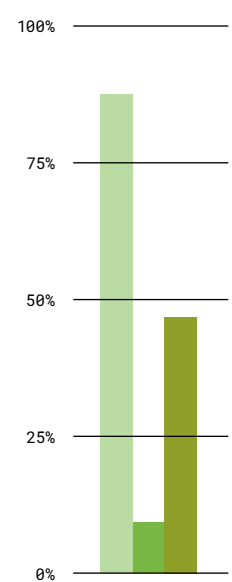
Durant l'any 2020, s'han consensuat amb els comerciants dels diferents sectors, amb reunions amb la FEMM i els diferents gremis, els requisits per a l'adhesió dels establiments al projecte. Així, qualsevol establiment pot ser classificat dins d'una de les dues categories (Comerç Verd o Racó de Comerç Verd), d'acord amb el nombre de referències o amb el percentatge de producte disponible a la seva parada. Per poder assignar les categories Racó de Comerç Verd o Comerç Verd, cal complir com a mínim un criteri (producte local, ecològic, directe de pagès o de llotja o de petit/a productor/a). El criteri "elaboració pròpia" serà un valor afegit de l'establiment però no suficient com a criteri únic per a l'adhesió. Està previst que a la tardor de 2021 el programa s'estigui aplicant a tota la xarxa de mercats.

Reducció de plàstics d'un sol ús

En el marc del pla estratègic *Mercats de Barcelona 2015-2025*, de l'emergència climàtica i de l'estratègia "Residu zero", treballem en estratègies per minimitzar els residus.

Situació de partida: generació de residus als mercats

Del proveïdor a la botiga	En la presentació del producte	De la botiga a casa
<p>Tipus de residus</p> <ul style="list-style-type: none"> — Caixes de cartró — Caixes de fusta — Caixes de plàstic — Plàstic (film, porexpan...) <p>Transport</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Directe del comerciant ● A través d'un distribuïdor <p>Materials</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Reutilitzables ● No reutilitzables 	<p>Es presenten tal com arriben del proveïdor</p> <ul style="list-style-type: none"> — Caixes reutilitzables — Materials no reutilitzables — Envasos d'un sol ús (vidre, plàstic, llaunes, paper i cartró...) — Caixes no reutilitzables — Altres elements (film...) <p>Són manipulats i exposats amb altres materials</p> <p><u>No reutilitzables</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Gel i film (paper compostable) ● Plàstic (film, porexpan, al buit, envasos, etc.) <p><u>Materials reutilitzables</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — Materials de plàstic (safates, caixes...) — Altres materials (olles, coberts reutilitzables, caixes de fusta...) 	<p>Elements no reutilitzables</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Envasos de plàstic ● Envasos compostables ● Altres (paper, alumini...) <p>Elements reutilitzables</p> <ul style="list-style-type: none"> — Carretó d'anar a comprar o senalla — Bosses reutilitzables — Carmanyola — Bossa de reixa

Com a resultat de les primeres anàlisis, preocupa especialment l'augment de la generació de plàstics d'un sol ús, que s'ha incrementat de forma exponencial en les darreres dècades. Es calcula que l'any 2020 s'han generat fins a 500 milions de tones de plàstic. Bona part d'aquest plàstic correspon a productes d'un sol ús i a envasos: el 40% del plàstic mundial que es produeix esdevé un residu en menys d'un mes. L'IMMB vol avançar en el desenvolupament d'una estratègia de reducció dels plàstics d'un sol ús als mercats de la ciutat. Apostar per la reducció dels plàstics als mercats significa treballar cap a un model de distribució i de consum baix en emissions, que millori l'eficiència dels processos i que eviti el malbaratament innecessari dels recursos naturals. Des de l'any 2019 i durant tot el 2020, s'ha treballat amb la fundació Rezero, en un diagnòstic de la situació als mercats amb relació a la utilització de plàstics per part dels comerciants i dels consumidors.

Com a resultat, s'ha elaborat una primera proposta d'actuacions per a la seva reducció efectiva, que caldrà desenvolupar.

- Disponibilitat d'infraestructures per a la recollida selectiva de residus
- Reutilització de palets
- Participació en el Banc d'Aliments
- Autocompostatge de la fracció orgànica
- Incorporació de sistemes d'eliminació del gel
- Reutilització de caixes de cartró, fusta i plàstic
- Utilització de bosses compostables per als residus orgànics
- Reducció de l'emalatge
- Utilització de guants de més d'un ús
- Utilització de pissarres per anunciar ofertes
- Substitució de les caixes de porexpan per altres d'un material diferent
- Ajustament de les polítiques de compra dels paradistes a les previsions de venda

- Utilització de materials reciclats sempre que sigui possible
- Minimització dels embolcalls en els productes que venen els paradistes (distribució de bosses reutilitzables o compostables)

Principals dades de la diagnosi realitzada

Els objectius del treball realitzat són:

1. Anàlisi del consum i de la generació d'envasos de plàstic d'un sol ús als mercats.
2. Elaboració d'una proposta d'actuacions i línies estratègiques per al conjunt dels mercats de la ciutat.

El treball es desenvolupa en dues fases diferenciades:

Fase 1. Diagnosi de la situació actual de generació de plàstics d'un sol ús als mercats de Barcelona.

Fase 2. Elaboració d'un pla d'actuacions de millora (2021).

Anàlisi de la situació a deu mercats:

Mercat de la Boqueria (Ciutat Vella)

Mercat de Sarrià (Sarrià)

Mercat de Sant Martí (Sant Martí)

Mercat de la Concepció (Dreta de l'Eixample)

Mercat de les Corts (Les Corts)

Mercat de l'Abaceria (Gràcia)

Mercat de Sants (Sants)

Mercat d'Horta (Horta)

Mercat del Bon Pastor (Bon Pastor)

Mercat de la Trinitat Nova (Nou Barris)

10 enquestes a directors/es de mercats

248 enquestes als comerciants i comerciantes

260 enquestes a persones consumidores

Grau de compliment de la normativa als mercats.

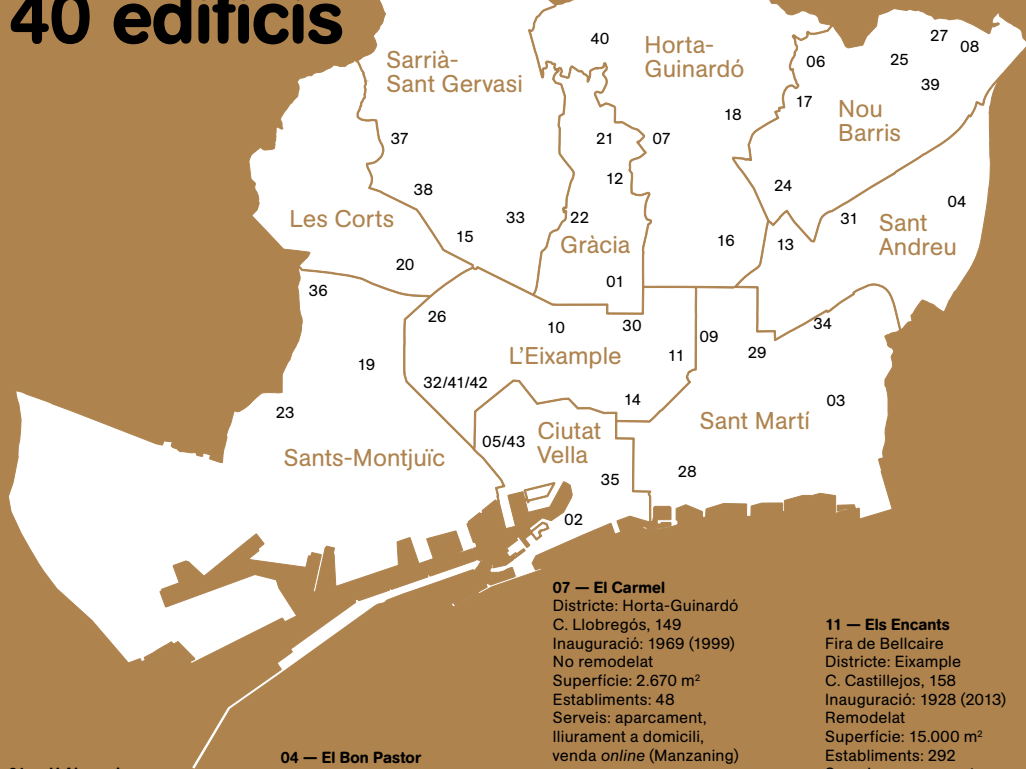
04.

Infraestructures, recursos i digitalització

Les remodelacions dels mercats es conceben de manera que contribueixen a mantenir la singularitat de cada barri. Els projectes de transformació compten amb la complicitat dels comerciants i el veïnat. El model de desenvolupament preserva el valor arquitectònic, alhora que millora la sostenibilitat de les instal·lacions, i modernitza la logística i la proposta comercial. Des del 2020, la transformació física està acompanyada del procés de digitalització de tota la xarxa.

Infraestructures: 40 edificis

01 — L' Abaceria
 Districte: Gràcia
 Travessera de Gràcia, 186
 Inauguració: 1892 (2020)
 En procés de remodelació
 Superfície: * 1.361 m²
 Establiments: ** 42
 Serveis: lliurament a domicili, venda *online* (Manzaning)
mercatabaceria.cat

02 — La Barceloneta
 Districte: Ciutat Vella
 Pl. Poeta Boscà, 1
 Inauguració: 1887 (2007)
 Remodelat
 Superfície: 1.486 m²
 Establiments: 21+1 autoservei
 Serveis: aparcament, lliurament a domicili, venda *online* (Manzaning)
mercatdelabarceloneta.com

03 — El Besòs
 Districte: Sant Martí
 C. Jaume Huguet, 38
 Inauguració: 1968 (1999)
 En procés de millora
 Superfície: 1.848 m²
 Establiments: 31

04 — El Bon Pastor
 Districte: Sant Andreu
 C. Sant Adrià, 154
 Inauguració: 1961 (2019)
 Remodelat
 Superfície: 726 m²
 Classificació energètica: A
 Establiments: 10+1 autoservei
 Serveis: aparcament

05 — La Boqueria
 Districte: Ciutat Vella
 La Rambla, 91
 Inauguració: 1914 (2002)
 Remodelat
 Superfície: 7.138 m²
 Establiments: 202
 Serveis: punt d'informació, Aula Boqueria, aparcament, venda *online* (Manzaning), publicacions
boqueria.barcelona

06 — Canyelles
 Districte: Nou Barris
 C. Antonio Machado, 10
 Inauguració: 1887 (1999)
 No remodelat
 Superfície: 1.875 m²
 Establiments: 22+1 autoservei
 Serveis: aparcament
mercatcanyelles.com

07 — El Carmel
 Districte: Horta-Guinardó
 C. Llobregós, 149
 Inauguració: 1969 (1999)
 No remodelat
 Superfície: 2.670 m²
 Establiments: 48
 Serveis: aparcament, lliurament a domicili, venda *online* (Manzaning)

08 — Ciutat Meridiana
 Districte: Nou Barris
 C. Costabona, 4
 Inauguració: 1968 (2001)
 Remodelat
 Superfície: 630 m²
 Establiments: 7+1 autoservei

09 — El Clot
 Districte: Sant Martí
 Pl. Mercat, 26
 Inauguració: 1889 (1995)
 Remodelat
 Superfície: 1.284 m²
 Establiments: 28+1 autoservei
 Serveis: aparcament, venda *online*, lliurament a domicili
mercatdelclot.net

10 — La Concepció
 Districte: Eixample
 C. Aragó, 313
 Inauguració: 1888 (2009)
 Remodelat
 Superfície: 2.910 m²
 Establiments: 48+1 autoservei
 Serveis: aparcament, carretons, lliurament a domicili, venda *online*
laconcepcio.cat

11 — Els Encants
 Fira de Belcaire
 Districte: Eixample
 C. Castillejos, 158
 Inauguració: 1928 (2013)
 Remodelat
 Superfície: 15.000 m²
 Establiments: 292
 Serveis: aparcament, punt d'informació
encantsbarcelona.com

12 — L'Estrella
 Districte: Gràcia
 C. Pi i Margall, 73
 Inauguració: 1957 (2007)
 No remodelat
 Superfície: 1.651 m²
 Establiments: 50
 Serveis: lliurament a domicili
mercatlestrella.com

13 — Felip II
 Districte: Sant Andreu
 C. Felip II, 118
 Inauguració: 1966 (2002)
 Remodelat
 Superfície: 1.822 m²
 Establiments: 38+1 autoservei
 Serveis: lliurament a domicili

14 — Fort Pienc
 Districte: Eixample
 Pl. Fort Pienc, 3
 Inauguració: 2004
 Remodelat
 Superfície: 1.532 m²
 Establiments: 14+1 autoservei
mercatfortpienc.cat

15 — Galvany

Districte: Sarrià-Sant Gervasi
C. Santaló, 65
Inauguració: 1926 (1999)
En projecte de remodelació
Superfície: 2.201 m²
Establiments: 73
Serveis: aparcament,
lliurament a domicili,
venda *online* (Manzaning)

16 — El Guinardó

Districte: Horta-Guinardó
C. Teodor Llorente, 10
Inauguració: 1954 (2014)
Remodelat
Superfície: 1.309 m²
Establiments: 13+1 autoservei

17 — La Guineueta

Districte: Nou Barris
Pg. Valldaura, 186
Inauguració: 1965 (2013)
Remodelat
Superfície: 2.945 m²
Establiments: 22+1 autoservei
Serveis: comandes per
telèfon, aula de cuina
mercatguineueta.com

18 — Horta

Districte: Horta-Guinardó
C. Tajo, 75
Inauguració: 1951 (1998)
En projecte de remodelació
Superfície: 1.560 m²
Establiments: 50
Serveis: aparcament,
lliurament a domicili,
venda *online* (Manzaning)
mercathorta.com

19 — Hostafrancs

Districte: Sants-Montjuïc
C. Creu Coberta, 93
Inauguració: 1888 (2003)
Remodelat
Superfície: 3.040 m²
Establiments: 48+1 autoservei

20 — Les Corts

Districte: Les Corts
Travessera de les Corts, 215
Inauguració: 1961 (2008)
Remodelat
Superfície: 664 m²
Establiments: 35+1 autoservei
Serveis: aparcament, wifi,
lliurament a domicili
mercatdelescorts.cat

21 — Lesseps

Districte: Gràcia
C. Verdi, 200
Inauguració: 1972 (1999)
Remodelat
Superfície: 1.152 m²
Establiments: 27+1 autoservei
Serveis: lliurament a domicili,
venda *online* (Manzaning)
mercatdelesseps.cat

22 — La Libertat

Districte: Gràcia
Pl. Libertat, 27
Inauguració: 1888 (2009)
Remodelat
Superfície: 1.728 m²
Establiments 34+1 autoservei
Serveis: lliurament a domicili

23 — La Marina

Districte: Sants-Montjuïc
Pg. Zona Franca, 178
Inauguració: 2003
Remodelat
Superfície: 2.037 m²
Establiments: 22+1 autoservei

24 — La Mercè

Districte: Nou Barris
Pg. Fabra i Puig, 270
Inauguració: 1961 (1999)
No remodelat
Superfície: 1.769 m²
Establiments: 57
Serveis: punt d'informació,
lliurament a domicili
mercatdelamerce.cat

25 — Montserrat

Districte: Nou Barris
Via Favència, 247
Inauguració: 1960 (1997)
En projecte de remodelació
Superfície: 2.376 m²
Establiments: 42
Serveis: lliurament a domicili
mercatmontserrat.com

26 — El Ninot

Districte: Eixample
C. Mallorca, 133
Inauguració: 1933 (2015)
Remodelat
Superfície: 5.584 m²
Establiments: 50+1 autoservei
Serveis: aparcament,
lliurament a domicili,
venda *online* (Ulabox),
wifi, Punt Verd
mercatdelninot.com

27 — Núria

Districte: Nou Barris
Av. Rasos de Peguera, 186
Inauguració: 1966 (2019)
No remodelat
Superfície: 546 m²
Establiments: 1 autoservei

28 — El Poblenou

Districte: Sant Martí
Pl. Unió, 25
Inauguració: 1889 (2005)
Remodelat
Superfície: 1.696 m²
Establiments: 24+1 autoservei
Serveis: lliurament a domicili
mercatpoblenou.com

29 — Provençals

Districte: Sant Martí
C. Menorca, 19
Inauguració: 1974 (2013)
Remodelat
Superfície: 2.179 m²
Establiments: 32+1 autoservei
Serveis: aparcament, punt
d'informació, venda *online*
(Manzaning)
mercatprovençals.com

30 — La Sagrada Família

Districte: Eixample
C. Padilla, 225
Inauguració: 1993
Remodelat
Superfície: 4.341 m²
Establiments: 39
Serveis: aparcament,
wifi, lliurament a domicili,
comandes per telèfon,
punt d'informació, consigna,
parc infantil a l'interior
mercatsagradafamilia.com

31 — Sant Andreu

Districte: Sant Andreu
C. Sant Adrià, 21
Inauguració: 1914 (2020)
En procés de remodelació
Superfície: 672 m²
Establiments: 17

32 — Sant Antoni

Districte: Eixample
C. Comte d'Urgell, 1
Inauguració: 1882 (2018)
Remodelat
Superfície: 5.410 m²
Establiments: 58+1 autoservei
Serveis: aparcament,
lliurament a domicili,
punt d'informació
mercatdesantantoni.com

33 — Sant Gervasi

Districte: Sarrià-Sant Gervasi
Pl. Joaquim Folguera, 6
Inauguració: 1968 (2013)
Remodelat
Superfície: 652 m²
Establiments: 18+1 autoservei
Serveis: lliurament a domicili,
venda (Manzaning)
mercatdesantgervasi.com

34 — Sant Martí

Districte: Sant Martí
C. Puigcerdà, 206
Inauguració: 1966 (2003)
Remodelat
Superfície: 1.166 m²
Establiments: 17+1 autoservei

35 — Santa Caterina

Districte: Ciutat Vella
Av. Francesc Cambó, 16
Inauguració: 1848 (2005)
Remodelat
Superfície: 3.781 m²
Establiments: 59+1 autoservei
Serveis: aparcament,
comanda electrònica,
servei a domicili, consigna
mercatsantacaterina.com

36 — Sants

Districte: Sants-Montjuïc
Sant Jordi, 6
Inauguració: 1913 (2014)
Remodelat
Superfície: 1.740 m²
Establiments: 36+1 autoservei
Serveis: aparcament, servei a
domicili, aula de cuina
santsmercat.com

37 — Sarrià

Districte: Sarrià-Sant Gervasi
Pg. Reina Elisenda, 8
Inauguració: 1911 (2007)
Remodelat
Superfície: 1.170 m²
Establiments: 19+1 autoservei
Serveis: aparcament,
lliurament a domicili,
venda *online*, wifi
mercatsarria.com

38 — Les Tres Torres

Districte: Sarrià-Sant Gervasi
C. Vergós, 2
Inauguració: 1958 (1998)
No remodelat
Superfície: 507 m²
Establiments: 12
Serveis: aparcament, wifi,
venda *online* (Manzaning)

39 — La Trinitat

Districte: Nou Barris
C. Pedrosa, 21
Inauguració: 1977
Remodelat
Superfície: 931 m²
Establiments: 13+1 autoservei
Serveis: aparcament, wifi

40 — La Vall d'Hebron

Districte: Horta-Guinardó
Pg. Vall d'Hebron, 130
Inauguració: 1969 (2019)
Remodelat
Superfície: 1.040 m²
Establiments: 19+1 autoservei
Serveis: aparcament,
lliurament a domicili

41 — Els Encants de Sant Antoni

Districte: Ciutat Vella
C. Comte d'Urgell, 1
Remodelat
Superfície: 3.664 m²
Establiments: 102

42 — El Dominical del Llibre

Districte: Ciutat Vella
C. Comte d'Urgell, 1
Remodelat
Superfície: 1.059 m²
Establiments: 77
dominicaldesantantoni.com

43 — Les Floristes

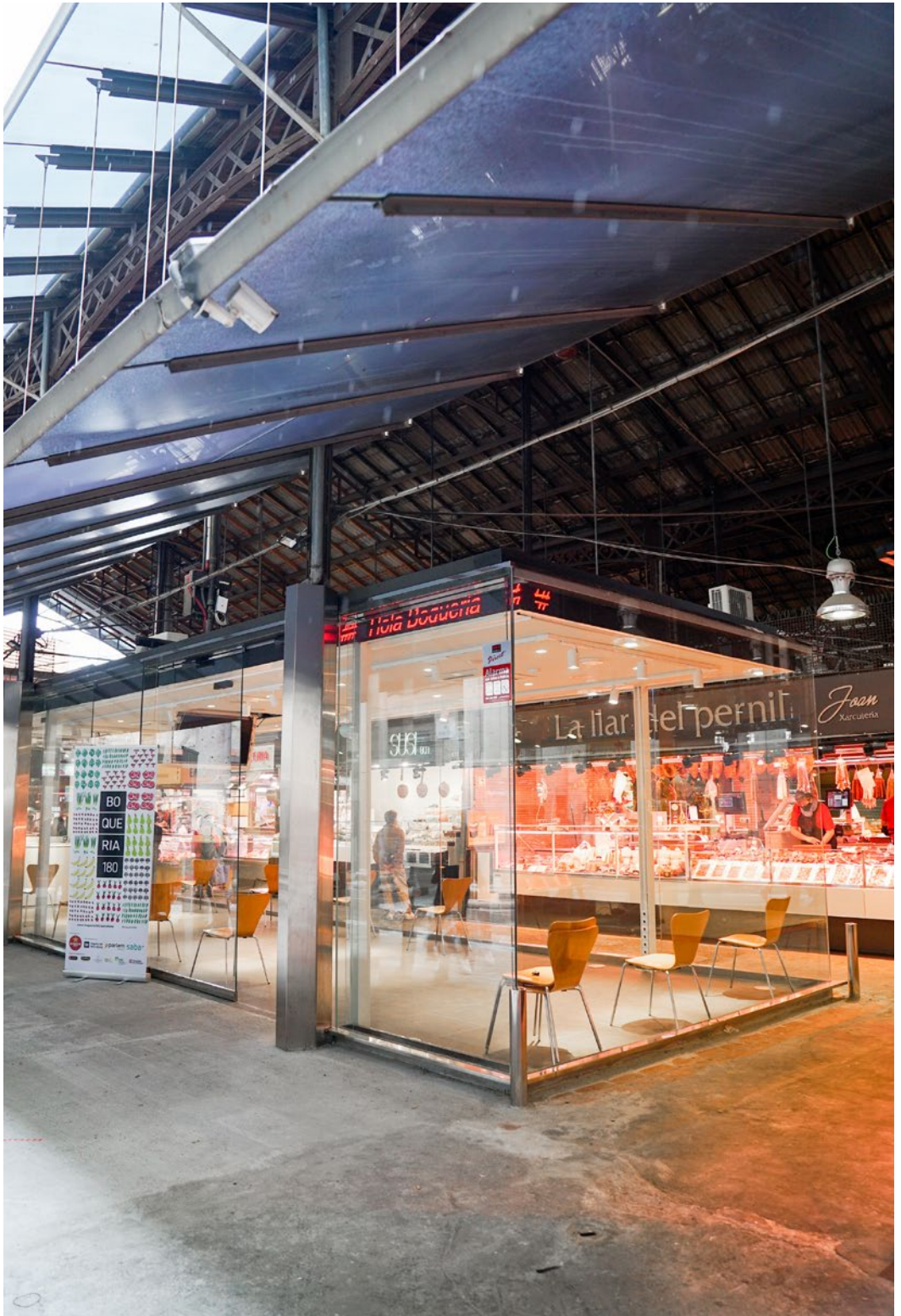
de les Rambles
Districte: Ciutat Vella
La Rambla, 91
No remodelat
Superfície: 147 m²
Establiments: 12

*Per a tots els mercats, s'indica la superfície de la planta comercial. Per als casos de l'Abaceria i Sant Andreu, les dades corresponen a la seva ubicació provisional. Per als casos dels Encants de Sant Antoni, el Dominical del Llibre i les Floristes de les Rambles, s'indica la superfície comercial de les parades actives. En el cas de Núria, s'indica la superfície de l'autoservei, a diferència de tots els altres casos, perquè aquest mercat no té establiments. **Establiment: espai físic d'atenció directa d'un únic titular mitjançant un taulell.

Política de modernització dels mercats

Els mercats es transformen per esdevenir un clúster alimentari de producte fresc i de qualitat adaptat als nous hàbits de consum i a les noves tendències de distribució. Els projectes del pla de digitalització en desenvolupament afavoriran la millora de la competitivitat, proporcionaran dades objectives sobre l'afluència de públic i sobre l'activitat comercial, i oferiran eines als comerciants per ampliar i diversificar la clientela.

L'actualització constant dels mercats respon a diferents objectius del pla estratègic *de mercats de Barcelona 2015-2025*, al voltant de la transformació dels barris mitjançant la renovació dels mercats, el lideratge en la distribució alimentària del producte fresc a Barcelona i el manteniment de l'orientació al consum.

El model de desenvolupament dels mercats es basa en la col·laboració publicoprivada, amb els aspectes següents com a protagonistes:

Creació de nous serveis, ampliació d'horaris, adaptats als nous hàbits de compra, distribució i consum

Reorganització del *mix* comercial i introducció de nous operadors modernitzant l'oferta complementària

Restauració del valor arquitectònic dels edificis

Recollida selectiva i compromís mediambiental

Modernització de les instal·lacions i millora de l'atractiu

Logística soterrada i amb molls de descàrrega interns

Promoció omnicanal dels mercats a través d'eines de fidelització i campanyes de màrqueting

Aparcaments i Centres de microdistribució urbana (CMU)

Actuacions en infraestructures

Les inversions en rehabilitació i millora dels mercats són finançades majoritàriament per l'Ajuntament de Barcelona. També hi contribueixen els operadors dels mercats i l'IMMB amb recursos propis.

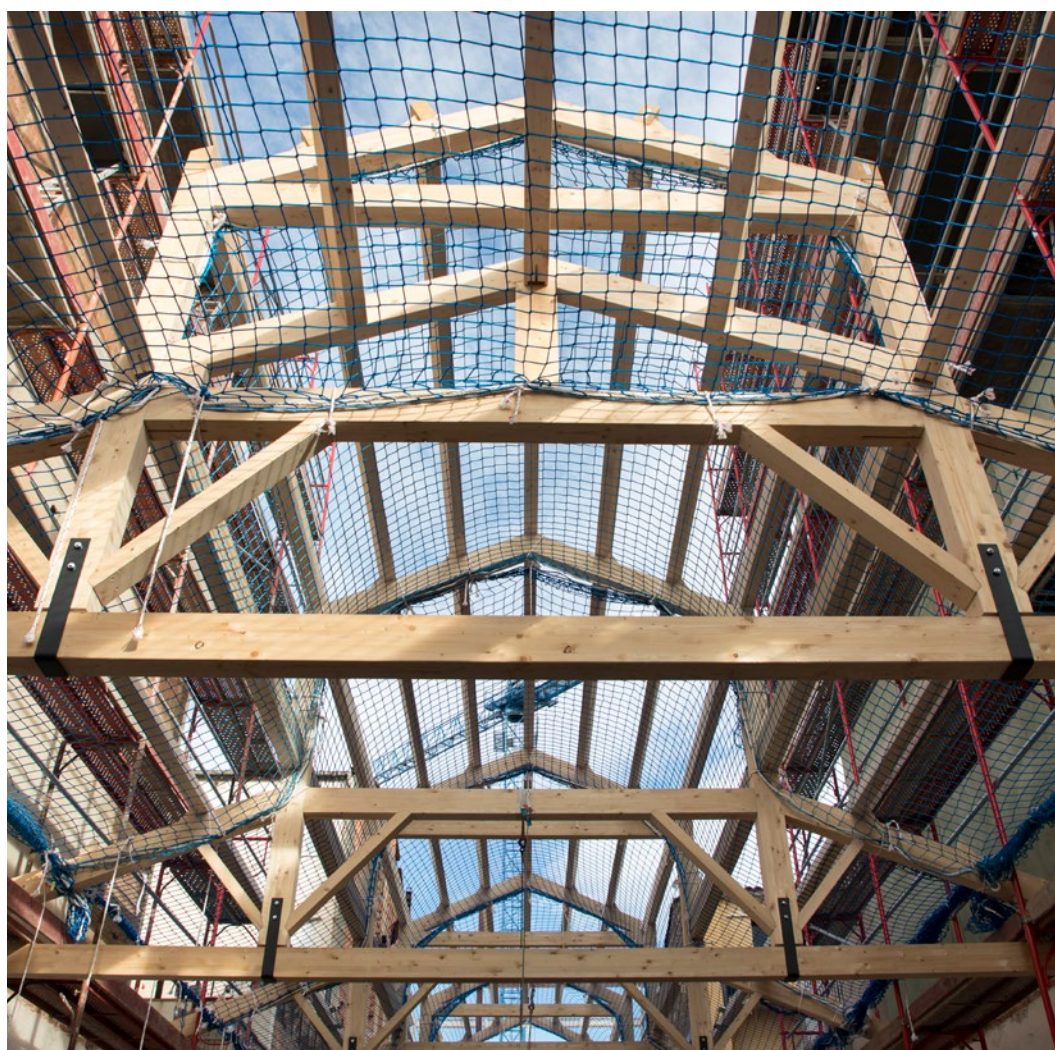
L'IMMB planifica les actuacions que cal desenvolupar a partir dels criteris d'oportunitat, necessitat, millora de la competitivitat i alineació amb les polítiques públiques actuals. Els processos s'engeguen sempre comptant amb la voluntat de les parts i la disponibilitat pressupostària.

Durant l'any 2020, malgrat el context general de pandèmia, ha prosseguit l'esforç inversor seguint el full de ruta del pla d'inversions municipal. A grans trets, l'IMMB inverteix en remodelacions íntegres dels equipaments, en grans millores, en el Pla general d'obres —que inclou tasques de millora i de manteniment— i en el Pla de digitalització. L'any 2020, s'hi han destinat 13.053.662 euros.

Grans transformacions

S'estan executant quatre processos aprovats de transformació integral, als mercats de Sant Andreu, l'Abaceria, Montserrat i Horta, per un import de 63,1 milions d'euros

Mercat de Sant Andreu

L'any 2020, ha continuat el procés de construcció amb l'execució de 4.092.751 euros dels 13.406.084 euros d'inversió total del projecte. El nou equipament estarà format per un edifici principal, situat al mig de la plaça del Mercadal, on es desenvoluparà bàsicament el mercat alimentari i un local de vendes amb parades no alimentàries, que es percep com un passatge cobert entre la plaça del Mercadal i el carrer de Rubén Darío.

El futur edifici millorarà la integració amb la plaça gràcies a una estructura transparent de vidre per als murs perimetrals del mercat que facilitarà la connexió entre l'interior i l'exterior i la visibilitat de l'activitat comercial des de fora. La nova distribució de l'edifici, de 2.458 m², ubicarà al soterrani els espais logístics del mercat, les instal·lacions, els magatzems i un habitatge per a la brossa connectat amb la planta baixa, reservada per a l'activitat comercial. A l'edifici annex, de 650 m² distribuïts en dues plantes, estaran ubicades les parades no alimentàries, la direcció del mercat i el local de l'associació de venedors i venedores.

Mercat d'Horta

Durant l'any 2020, s'ha treballat amb els comerciants per definir el model de mercat a partir de les seves necessitats i la ubicació del mercat provisional que funcionarà durant les obres. S'ha licitat el concurs del projecte per a la construcció del mercat provisional i s'ha començat a treballar en la reordenació comercial del nou mercat.

L'Abaceria

Durant l'any 2020, ha finalitzat l'enderrocament de l'antic edifici i la retirada de l'amiant de la coberta i s'ha adjudicat la redacció dels projectes que definiran aquest equipament.

L'edifici històric serà objecte d'una reforma integral però se'n conservarà l'estructura, protegida pel Catàleg arquitectònic municipal. Els estudis desenvolupats preveuen incorporar-hi nous operadors que complementin l'oferta, un nou espai d'economia cooperativa i un autoservei. El projecte també inclou la dotació de diversos serveis logístics.

El programa previst inicialment s'està redefinint en part per donar resposta a les demandes de les entitats i associacions del barri, que demanen espais de magatzem. El mercat també comptarà amb un nou espai públic exterior sota coberta, d'uns 500 m² com a mínim, per a ús i estada del veïnat, i s'està considerant potenciar un augment de la seva superfície.

Mercat de Montserrat

A finals de 2020 s'ha redactat el projecte bàsic i s'està tramitant la seva aprovació tècnica. Simultàniament, està en fase el projecte executiu de l'obra. Es preveu un mercat de nova planta que incorpori un autoservei d'uns 1.300 m², una zona subterrània de càrrega i descàrrega, i un aparcament per als comerciants i els clients. En aquest cas, no caldrà habilitar un mercat provisional, perquè el nou mercat s'ubicarà en un edifici de nova construcció al solar actual del carrer d'Aiguablava, al costat de la Via Favència.

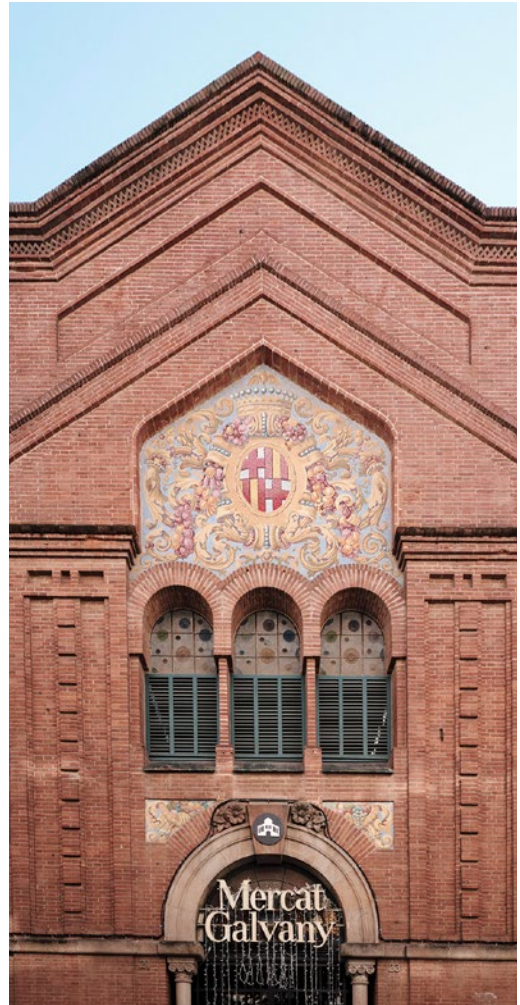
L'inici de la construcció està previst per al principi del 2022. Paral·lelament, s'ha aprovat inicialment el Pla especial de millora urbana. El procés es completarà amb la urbanització dels entorns, que executarà l'operador municipal Barcelona Infraestructures Municipals, SA.

Grans millores

S'estan executant tres processos de grans millores als mercats del Besòs, del Galvany i de la Sagrada Família, que adapten les seves condicions per continuar essent equipaments de referència en la distribució alimentària dels seus barris.

Mercat de Galvany

Ateses les necessitats de millorar la instal·lació elèctrica de baixa tensió i d'incrementar la potència elèctrica per al mercat i per als comerciants, s'ha impulsat la construcció d'un nou centre de transformació i la renovació de la infraestructura elèctrica de tot el mercat. Aquestes actuacions comporten l'execució de treballs externs al mercat, que es gestionen amb acords comercials amb Endesa Distribució, que preveuen l'execució del nou centre de transformació. L'obra està prevista principalment per al 2021. L'any 2020 ha servit per adjudicar i iniciar les obres, que preveuen també la millora de l'enllumenat. Aquesta actuació comportarà un pas endavant per a la sostenibilitat de les instal·lacions del mercat.

Imatge virtual

Mercat de la Sagrada Família

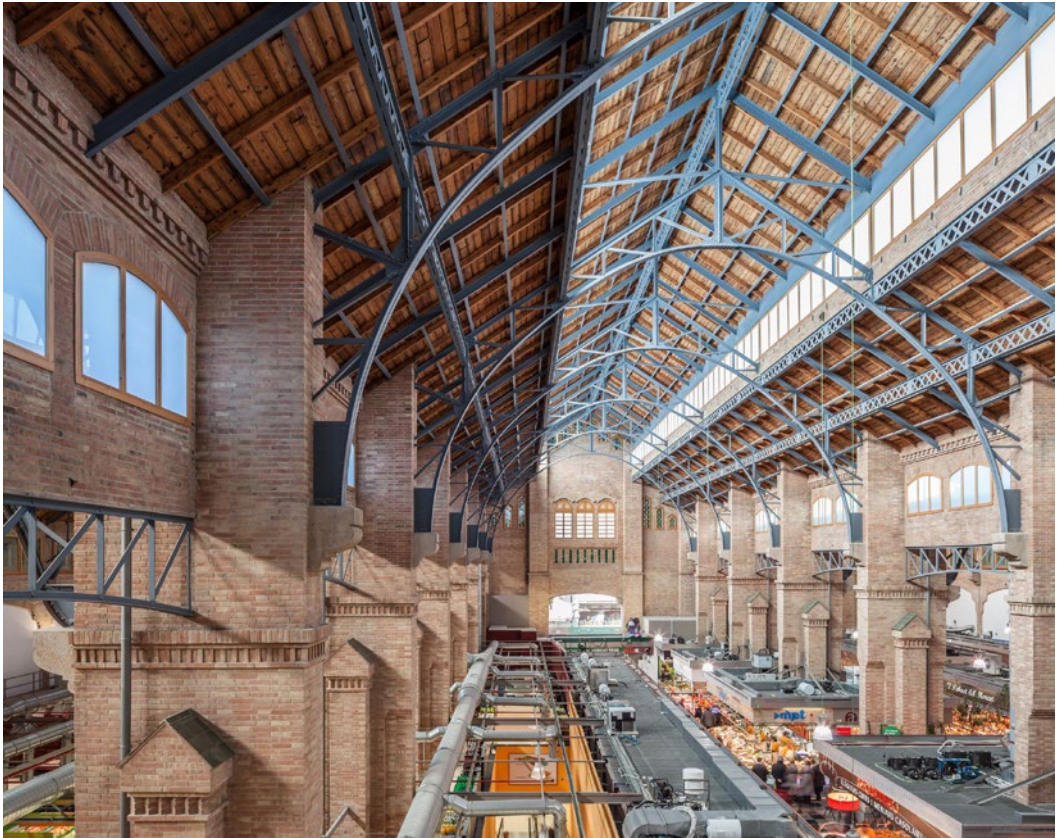
Amb l'objectiu de millorar l'atractiu comercial del mercat, està en procés la reordenació comercial de la sala de vendes i la seva adaptació, d'acord amb els requisits de remodelació del Centre Cívic Sagrada Família i del conjunt d'equipaments d'aquesta illa. Durant l'any 2020 s'ha iniciat la redacció dels projectes que definiran les obres del conjunt d'aquestes instal·lacions.

Mercat del Besòs

Durant l'any 2020, han finalitzat les obres de remodelació dels magatzems que s'han ubicat a la planta del mercat, com també una important concentració comercial. També s'han adjudicat i iniciat les obres del nou accés des del carrer de Cristóbal de Moura i la remodelació de la zona logística, que finalitzaran al 2022.

Pla general d'obres, millores i manteniment

S'han incrementat significativament els recursos destinats a garantir el bon estat de funcionament i de servei dels mercats. El 23,5% de tota la inversió es destina a millores i al manteniment de la xarxa. En detallem les actuacions principals.

Millores en la sostenibilitat

Intervencions que contribueixen a l'estalvi energètic i al condicionament d'espais verds
L'any 2020, les actuacions principals han estat:

- Canvi de l'enllumenat per il·luminació amb tecnologia LED als mercats de Sants i l'Estrella.
- Redacció de sis projectes executius de substitució de l'enllumenat a LED als mercats del Carmel, Hostafrancs, Provençals, La Sagrada Família, Santa Caterina y El Ninot.
- Millores de ventilació i d'extracció de fums al Mercat de la Boqueria.
- Renovació de la climatització al Mercat de Lesseps.
- Redacció de projectes de renovació o de nova climatització als mercats d'Hostafrancs, La Mercè, El Carmel i Santa Caterina.

Millora i modernització dels elevadors

Modernització d'elevadors
o millora dels existents

- Instal·lació d'un nou ascensor a Les Corts.
- Aprovació de nous contractes de manteniment d'aparells elevadors que permetran l'actualització del muntacàrregues i ascensors als mercats de Bellcaire, Canyelles, El Clot, La Concepció, La Llibertat, Provençals, Sant Martí i Santa Caterina.

Millora als accessos i a les façanes

Obres de millora als accessos de les àrees comercials i de les zones logístiques, i millores i rehabilitacions de façanes

- *La Mercè*. Finalització al novembre de la nova façana i dels accessos del passeig de Fabra i Puig.
- *Barceloneta*. Redacció del projecte de millora i conservació de les façanes.
- *El Clot*. Projecte i diagnosi d'actuació puntual a les façanes.

- *L'Estrella*. Avantprojecte i projecte bàsic de reforma de les façanes.
- *Fort Pienc*. Projecte executiu dels lavabos.
- *La Marina*. Redacció de l'avantprojecte de millora de l'accés posterior al mercat des de la zona verda.

Manteniment i renovació d'infraestructures i altres actuacions

- *Bon Pastor*. Enderrocament del mercat provisional i reurbanització.
- *Felip II*. Enderrocament parcial dels comerços exteriors i reposició dels paviments de la plaça.
- *Bellcaire*. Millores a les oficines i a l'espai d'atenció al públic, tractaments antilliscants i actuacions de millora de l'accessibilitat.
- *Canyelles*. Obres de construcció dels nous lavabos.
- *La Concepció*. Redacció del projecte de millora del drenatge de la coberta.
- *El Guinardó*. Tancament de la zona de les escales mecàniques.
- *La Guineueta*. Pou sec sota els magatzems per a la millora higiènica del mercat.
- *Horta*. Execució de línies de vida.
- *Hostafrancs*. Obres de millora del drenatge de la coberta. Projecte de nous magatzems i lavabos a la planta del mercat.
- *Les Corts*. Substitució de la porta del moll.
- *La Llibertat*. Millores a la zona de magatzem de les peixateries.
- *La Marina*. Viseres trencaaigües de les parades exteriors i substitució de la central d'alarmes.
- *Montserrat*. Obres de millora de les cambres frigorífiques.
- *Sant Martí*. Nova porta ràpida per al moll.
- *Sants*. Canvis de paviment a l'aparcament i noves lluminàries d'emergència.

De la modernització física a la digital: pla de digitalització

Conjunt de projectes que donen resposta als valors i als objectius del Pla estratègic 2015-2025 i a les noves necessitats dels nostres clients i clientes actuals i potencials. Les tecnologies de la informació reforcen tot el pla de transformació física de la xarxa de mercats. La modernització de l'espai s'ha d'acompanyar d'una modernització organitzativa i del servei.

Marketplace

Implantació d'internet com a canal de venda als mercats municipals de Barcelona.

Un operador especialitzat s'encarregarà de la gestió integral de la plataforma telemàtica de comerç electrònic i de l'*app*.

El servei logístic vinculat farà possible que les comandes arribin a la clientela.

Punts de recollida (armariets)

El nou servei de *marketplace* es completarà amb la implantació de punts de recollida per a producte sec i refrigerat als mercats. La xarxa d'armariets donarà l'opció a la clientela de recollir la seva comanda quan més li convingui. A mitjan 2021, està previst fer-ne una primera prova pilot a 5 mercats.

Control d'aforaments als mercats

Disposar de dades dels accessos als mercats municipals és essencial per tal de quantificar l'impacte als seus barris i la distribució horària de les visites. A més, la COVID-19 fa necessari controlar de forma estricta els aforaments màxims. Durant l'any 2020, s'han instal·lat a tots els accessos dels mercats sensors que registren el número de persones que hi entren i en surten. Una pantalla indica en cada cas quin és l'aforament màxim i la possibilitat o no d'accedir-hi.

Sensorització dels mercats i central d'alarmes

La instal·lació de sensors de diferents tipologies (climàtics, corrent elèctric...) als mercats, connectats a una central d'alarmes, permetrà disposar en temps real de dades clau per tal de detectar-hi possibles anomalies i portar a terme les actuacions pertinents. Tot aquest volum d'informació (més la provinent d'altres sistemes, com les dades d'aforament) es recollirà en un sistema unificat que permetrà visualitzar les dades de tots els mercats de manera agregada.

Eina de gestió d'incidències

Ja està operativa una primera versió de l'eina que recull les incidències associades al funcionament habitual dels mercats i que permet la comunicació i resolució de manera àgil als responsables directes del manteniment.

Pla de renovació del programari de back-office actual

El pla de renovació del programari intern consisteix en tres actuacions:

1. Nou programari de gestió d'expedients adaptat a les noves necessitats de l'IMMB i a la normativa d'administració i registre electrònic de les administracions públiques.
2. Nou sistema de facturació que permetrà el lliurament i la descarrega *online* dels rebuts als comerciants.
3. Nou model de compres d'aprovisionament energètic que facilitarà la integració de diferents consums i que tindrà funcionalitats de simulació per ajudar els comerciants a estimar i estalviar en despesa i per tant contribuirà a assolir fites de sostenibilitat.

Desplegament d'una infraestructura de telecomunicacions als mercats

Per tal de donar connectivitat als diferents dispositius de seguiment i control dels mercats que formen part del pla de digitalització, ha començat el desplegament d'una infraestructura de telecomunicacions actualitzada.

Sistema d'e-mailer

En l'aposta per augmentar la comunicació, l'IMMB es dotarà d'un sistema d'e-mailer que facilitarà la programació i enviament de comunicació personalitzada per donar a conèixer als usuaris activitats, informació de servei, etc.

Repositori d'imatges

Programari específic per a la gestió d'imatges que permetrà que siguin documentades i classificades de manera que es puguin posar a disposició de la ciutadania.

Xarxa de pantalles i eina de gestió de continguts

El sistema de gestió de continguts consistirà en la instal·lació d'una xarxa de pantalles i de microordinadors distribuïda pels mercats, amb un programari de control remot per poder difondre continguts comuns a tota la xarxa o específics a cada equipament.

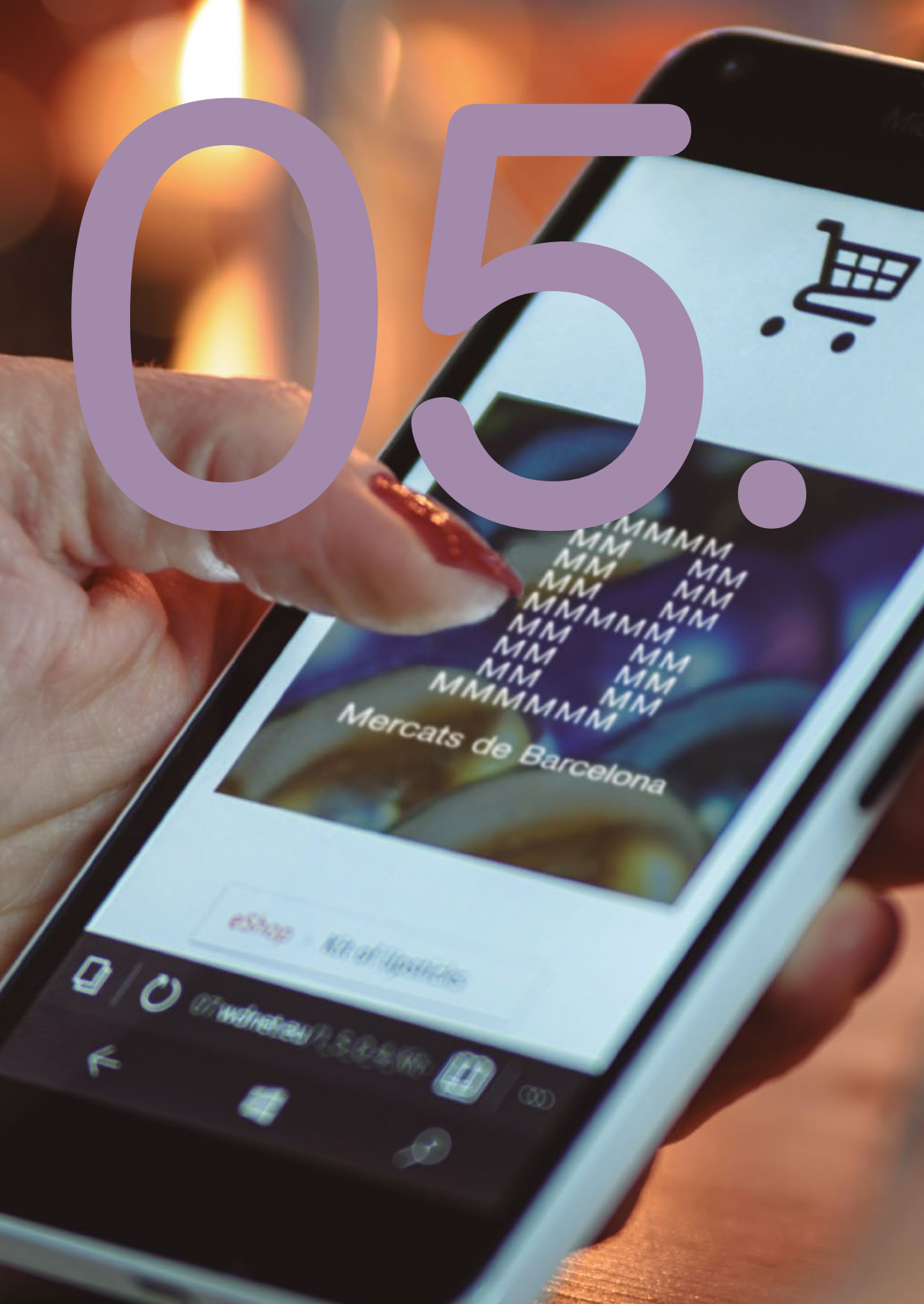
Nova web: mercats.barcelona

Nou web que unificarà sota un mateix domini de ciutat les tres vessants dels mercats: gestió municipal, mercats com a àgora i agent educador.

Volem que mercats.barcelona sigui un espai digital que permeti veure els mercats en totes les seves dimensions, capaç de donar cabuda a les novetats digitals que puguin sorgir en un món amb ciutadans cada cop més connectats.

Els projectes definits al pla de digitalització tenen un calendari inicial previst d'implantació 2020-2023.

05.

MMMMM
MM MM
MM MM
MM MM
MMMMM MM
MM MM
MM MM
MM MM
MMMMM

Mercats de Barcelona

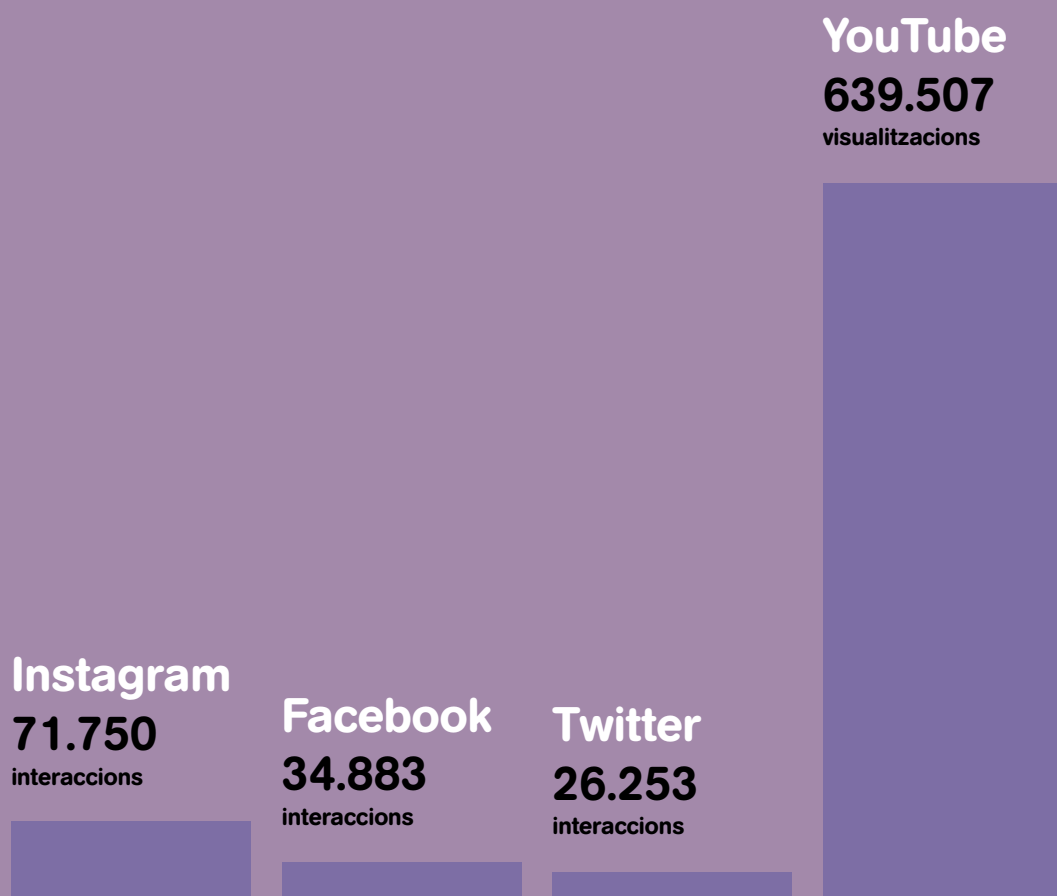
eShop - No of articles

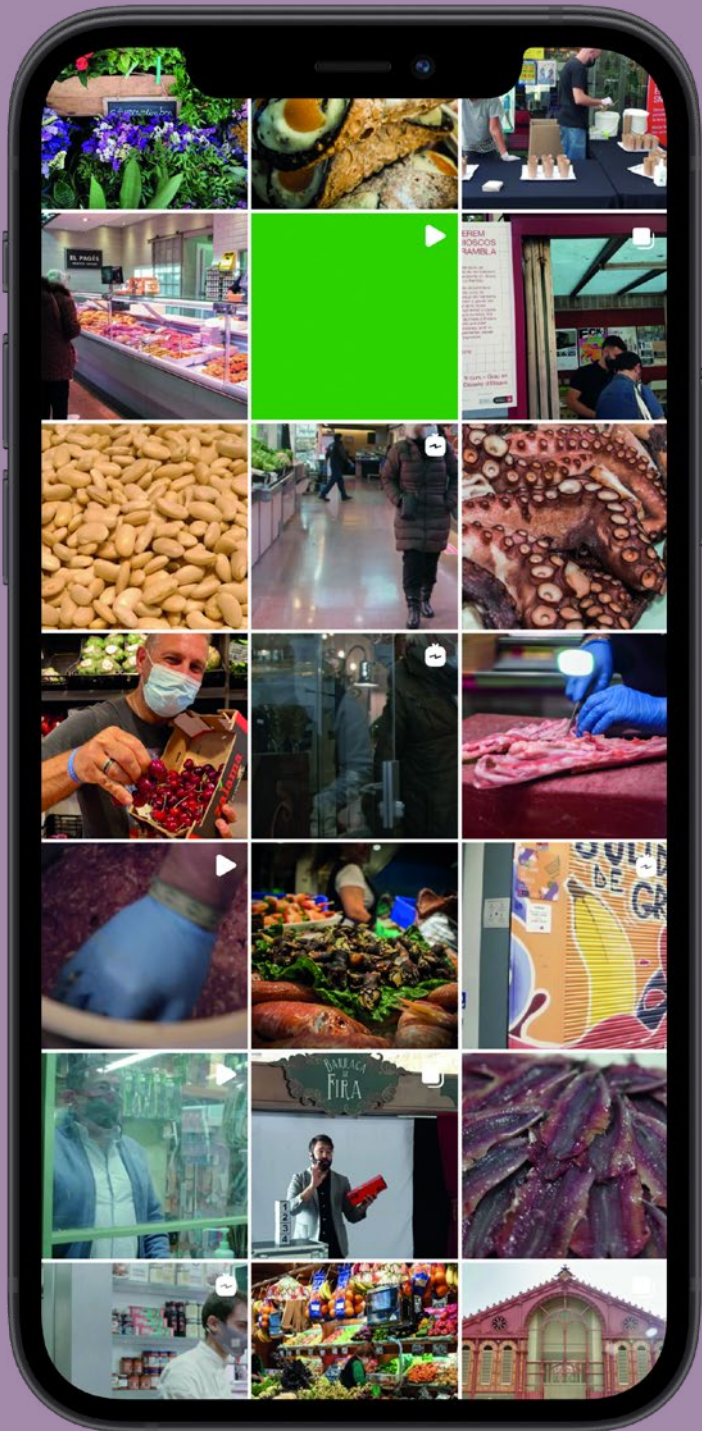

Comunicació i activitats

L'Institut Municipal de Mercats de Barcelona renova la seva identitat visual i comença a implementar-la. En un any marcat per la pandèmia, les campanyes i activitats s'han redefinit i adaptat als protocols de seguretat sanitària, prioritzant-ne el format virtual.

Les xarxes socials han estat una eina bàsica de la comunicació amb els nostres usuaris i amb la ciutadania en general. Els continguts d'informació de servei n'han estat els protagonistes, especialment durant els mesos de confinament. La nostra presència a les xarxes socials:

Mercats de Barcelona

Identitat corporativa

L'Institut Municipal de Mercats de Barcelona renova la identitat gràfica per actualitzar-la i adaptar-la al procés de modernització física i digital dels mercats. La nova marca s'ha construït a partir dels valors tradicionals dels mercats, posant tot l'accent en la idea de diversitat i, ahora, de xarxa. Treballa amb els conceptes de xarxa de comerç de proximitat, de serveis, de varietat, de qualitat, de confiança, i de punt de trobada sota el paraigua de la marca Barcelona.

A final del 2020, s'ha iniciat el procés d'auditoria de tots els equipaments per a la implantació de la nova marca. Es tracta de fer un inventari de tots els elements on s'ha d'aplicar i alhora detectar les necessitats de comunicació als punts de venda.

Campanyes i accions especials

“Els mercats municipals estem oberts, som un servei d’abastament bàsic”

La comunicació d’aquest 2020 ha estat protagonitzada per la informació de servei. Des del primer dia del confinament, un cop declarat l’estat d’alarma el 14 de març, s’ha comunicat a la ciutadania, primer amb cartelleria a les portes dels accessos als mercats i, paral·lelament, a la web de l’IMMB i de l’Ajuntament, i a les seves respectives xarxes socials, un missatge únic i clar: “Els mercats municipals estem oberts, som un servei d’abastament bàsic.”

#quedatcasa

Comunicació de tots els serveis que els mercats han ofert a la ciutadania per no haver de sortir de casa, com ara el reforç del servei a domicili i la venda *online*. També s’han promogut a les xarxes socials iniciatives individuals desenvolupades per les associacions de venedors i venedores dels mercats.

“Vine a Barcelona”

Campanya promoguda per l’Ajuntament de Barcelona durant el mes de febrer per compensar la caiguda de la demanda, provocada per la cancel·lació del *Mobile World Congress*. Aquesta campanya incloïa accions de dinamització comercial als mercats, com el tast organitzat pels comerciants del Mercat de la Concepció.

“Mercats oberts. Al telèfon, a la web, a la porta de casa teva”

Campanya de difusió a la premsa en paper i digital, i a les xarxes socials, amb un vídeo (QR) i un encartable amb el missatge: “Els mercats continuem oberts, oferint el millor producte fresc i respectant les mesures sanitàries. Per evitar desplaçaments, pots fer la teva comanda *online* o telefònicament i te la porten a casa”.

Vinilatge dels quioscos de flors de la Rambla

Com a resultat de la col·laboració entre la Direcció d'Obres i el Departament de Comunicació de l'IMMB, s'ha dut a terme una intervenció molt esperada pel veïnat de Ciutat Vella i d'altres agents socials de la Rambla.

Consisteix en la dignificació de tots els darres dels quioscos de flors de la Rambla amb una intervenció especial antigrafitis i el vinilatge de quatre quioscos.

“Baixa a la Rambla”

L'Ajuntament de Barcelona i l'associació Amics de la Rambla van llançar al mes de desembre la campanya “Baixa a la Rambla”, amb l'objectiu que la ciutadania es torni a retrobar en aquest passeig tan emblemàtic i dinamitzar-ne els comerços, que s'han vist molt afectats per la crisi sanitària, especialment el Mercat de la Boqueria.

“El mercat respon”

Al mes de desembre, coincidint amb les festes de Nadal, es llança la segona edició d'aquesta iniciativa, consistent en la recollida de preguntes relacionades amb la gastronomia i amb els aliments, com ara: com triar els millors aliments frescos, com reaprofitar els aliments cuinats, com conservar els aliments, etc., que responien els venedors i venedores en un vídeo difós a través de Facebook i Instagram. Enguany, aquesta campanya s'ha ampliat amb *show cookings* en directe i s'ha allargat fins al mes de febrer del 2021, coincidint amb la campanya del carnaval.

Premsa i publicacions

Resum anual 2019

L'IMMB recupera la iniciativa de l'edició del Resum anual de l'activitat de l'Institut amb nou format i amb la publicació a la web de les versions en castellà i anglès.

Infomercats

Publicació de l'IMMB adreçada als comerciants amb informació de les actuacions de l'Institut, reformes, noves tendències i productes, junt amb altres notícies d'interès. L'any 2020, se n'han tramès els números 64 i 65.

La darrera publicació, coincidint amb les dates nadalenes, ha incorporat un canvi de disseny i de format. *Infomercats* ha passat a ser exclusivament digital.

Cuina

Revista del grup Som en què l'IMMB té una col·laboració fixa per arribar al públic interessat en els continguts gastronòmics. L'any 2020, a banda de les col·laboracions habituals d'una pàgina, se n'han fet tres d'especials a doble pàgina, amb informació d'activitats, comerços i consells d'alimentació.

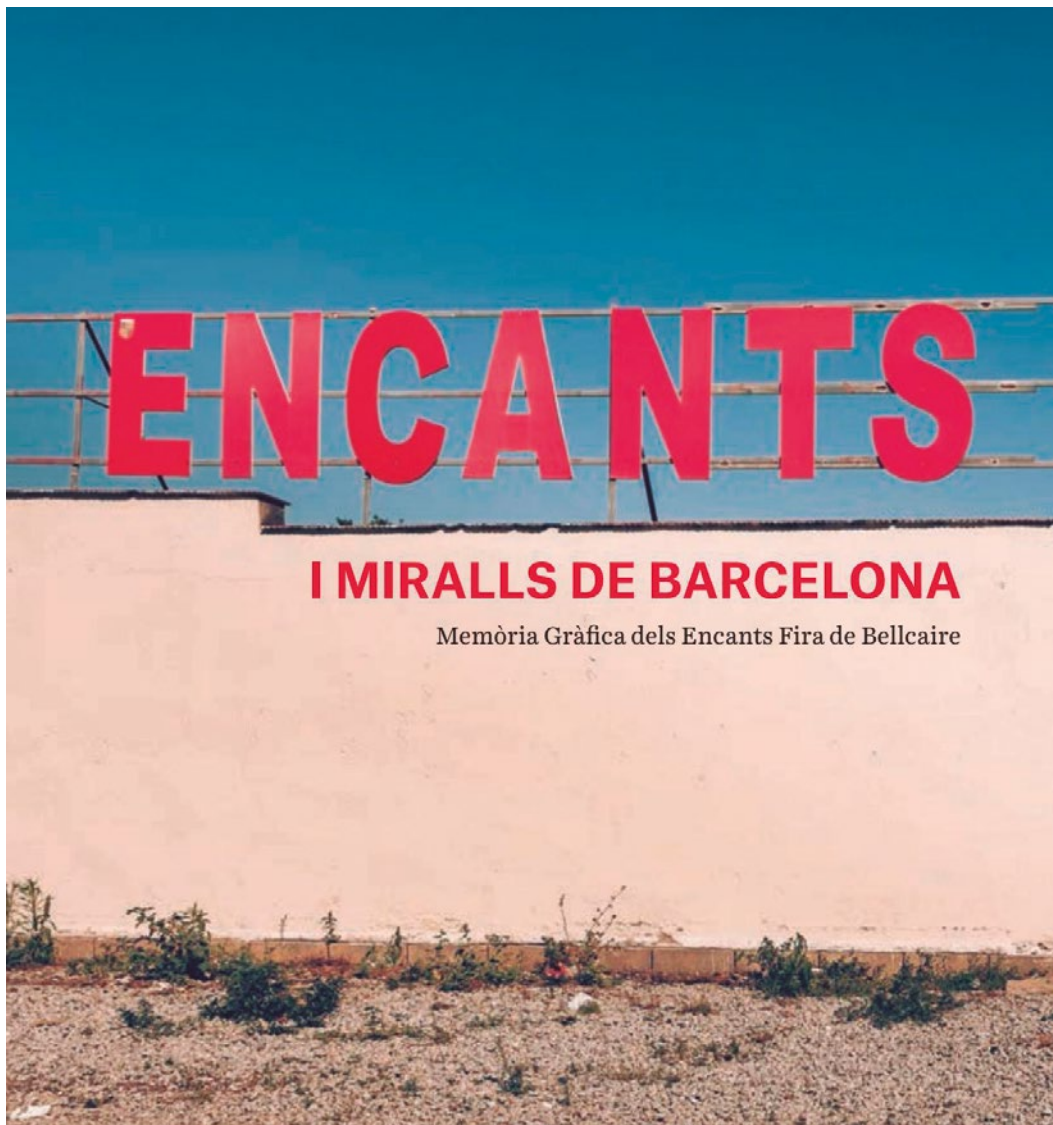
El Culturista

Revista cultural adreçada al públic familiar. Els mercats municipals han estat presents als sis números de la revista, amb una doble pàgina amb continguts il·lustrats sobre alimentació saludable i de temporada.

Encants i miralls de Barcelona. Memòria gràfica dels Encants Fira de Bellcaire

Llibre elaborat en col·laboració amb la Direcció de Serveis Editorials de l'Ajuntament de Barcelona.

Des de l'IMMB, s'ha impulsat aquest projecte amb la voluntat de protegir la memòria d'un dels mercats més emblemàtics de la ciutat, els Encants Fira de Bellcaire. Aquesta publicació és un recull de mirades, vivències, imatges i reflexions al voltant del mercat més singular de la ciutat. Perquè hi ha tants Encants com persones que hi participen, ja siguin paradistes, clients, passavolants, transportistes, oportunistes, *voyeurs*, subhastadors, col·leccionistes o fetitxistes. La columna vertebral del llibre són les imatges que Rafael Vargas ha anat prenent dels Encants, els d'abans i els d'avui, al llarg dels anys. Vargas esdevé així un cronista excepcional dels darrers anys dels desapareguts Encants Vells (Mercat Fira de Bellcaire) i del nou recinte dels Encants.

Web i blog

Durant els mesos de confinament, el web i el blog van ser els canals informatius de referència pel que fa a les novetats dels mercats: horaris, serveis a domicili, telèfons dels comerços, venda *online*... a més d'informar puntualment de les mesures higienicosanitàries que s'havien d'adoptar en cada moment.

Vam generar un nou espai al web on consultar tota aquesta informació de servei a un sol clic. També es va reforçar la coordinació amb els canals digitals de l'Ajuntament per tal que tots els avisos i les alertes fossin publicades al web i difoses constantment a través de les xarxes socials per arribar de manera eficaç i amb informació actualitzada a la ciutadania.

Xarxes socials

Facebook

A Facebook, hem arribat a un total de 34.883 interaccions al 2020. Facebook Live ha continuat essent l'eina dins de la plataforma que ens ha servit per poder capturar en directe com els mercats han estat donant servei durant el confinament i posteriorment durant el desconfinament. També ens ha permès seguir oferint activitats a les aules dels mercats amb presencialitat només *online* i posteriorment, en el moment de desconfinament.

Twitter

A Twitter, a través del canal oficial @MercatsBCN, difonem informació i generem conversa amb la comunitat gastronòmica digital. A més, és el canal a través del qual responem més dubtes i preguntes del servei de mercats. L'any 2020, l'hem tancat amb 26.253 interaccions.

Instagram

A Instagram, hem registrat un total de 71.750 interaccions. Actualment, la nostra comunitat és de més de 44.700 seguidors i segueix sent la xarxa social que ha experimentat més creixement.

Hem reforçat la comunicació amb l'ús de les *stories*, vídeos curts que desapareixen 24 hores després de la seva publicació i que han permès als seguidors de @MercatsBCN compartir de manera orgànica els continguts que hem publicat en aquesta xarxa.

YouTube

A YouTube, hem publicat un total de 88 vídeos de continguts molt diversos: trucs, consells, bones pràctiques, sostenibilitat, reaprofitament alimentari, als quals cal sumar els d'informació sobre les mesures sanitàries que s'han de seguir als mercats amb la COVID-19. Els continguts més vistos continuen essent els vídeos de receptes, trucs i consells.

Altres canals de comunicació digital

Per tal de tenir una comunicació unitària, vam generar i compartir peces específiques que vam posar a disposició dels dinamitzadors digitals per tal que en fessin difusió als canals propis de cada un dels mercats. Així vam aconseguir que les instruccions fossin clares i fiables. Es va fer un tractament especial dels continguts per WhatsApp, un dels canals clau de comunicació durant el confinament.

Vídeo i televisió

Filmacions als mercats

Al llarg del 2020, hem autoritzat fins a 204 filmacions i reportatges fotogràfics als mercats. Entre ells, destaquen *Gent de Mercats i Comerços*, *MasterChef*, *Joc de cartes*, *El bolo* (TV3), *Página 2* (La 2) i el llargmetratge *The Racer* de Daniel Calparsoro.

El mercat més sol·licitat continua essent el de La Boqueria, amb 71 filmacions.

MasterChef

El mes de juliol, el Mercat de la Boqueria va acollir el rodatge del capítol 9 de la cinquena temporada del format *MasterChef Celebrity*.

El programa visita el mercat més emblemàtic de la ciutat en un moment de dificultat en què és important fer visible que Barcelona és una ciutat de gastronomia de qualitat.

Aquesta fou una de les primeres accions que Turisme de Barcelona va presentar en el marc del pla d'actuació per a la promoció del turisme de proximitat. El pla s'estructura en quatre fases, la primera de les quals s'adreça al mercat local, nacional i de proximitat, i té com a objectiu reactivar l'economia al voltant del turisme i recuperar la confiança.

Gent de Mercats

Docuserie de TV3 en col·laboració amb Benecé Produccions, dirigida per la periodista Tana Collados. Ens acostava als mercats municipals i als comerços de Catalunya, a través dels seus protagonistes. Coneixem la vida de tot l'ecosistema al voltant dels mercats i dels comerços de barri. Al desembre, se n'han emès dos capítols de la segona temporada, amb els mercats de Santa Caterina, El Clot, El Ninot i Sarrià com a protagonistes.

Activitats

L'any 2020 ha estat marcat per la pandèmia de la COVID-19, que ha limitat considerablement les activitats presencials. Abans de la declaració de l'estat d'emergència i el confinament consegüent, que es va decretar el 13 de març (i que va durar més de dos mesos), es van poder realitzar alguns dels actes previstos, però la majoria dels esdeveniments es van reconvertir finalment en accions digitals.

Festival Tradicionàrius

Entre gener i març, el Festival Tradicionàrius de Gràcia va poder oferir concerts presencials de cançó tradicional als quatre mercats del districte.

Carnaval

Abans de la pandèmia, es va poder celebrar el carnaval als mercats entre el 20 i el 26 de febrer. S'hi van fer més d'un cinquantena d'activitats, entre degustacions, tallers i música. El Gran Tiberi de Dijous Gras dona el tret de sortida a la Festa de Carnaval. Cada any es fa en un mercat diferent i aquest 2020 el protagonista va ser el Mercat del Poblenou.

El mercat es va omplir d'actuacions en directe i fou visitat per l'ambaixador del carnaval 2020, el Baró de la Boira, que va omplir el mercat de ritme i disbauxa.

També es va oferir als veïns i a les veïnes una degustació popular amb botifarra d'ou, truita i llardons, i una cercavila amb animació i música. El Gran Tiberi és el preludi de totes les activitats que tenen lloc als mercats de Barcelona durant el cap de setmana del carnaval.

Es va atorgar el tradicional "Pebrot d'Or" als establiments més ben guarnits. El carnaval conclou amb el Dimecres de Cendra i l'enterrament de la sardina, una tradició que encara es manté en alguns mercats, vestint les sardines de dol.

Setmana de Mercats

Proposta alternativa a la Setmana Internacional de Mercats, que tingué lloc entre el 21 i el 29 de novembre del 2020. Amb els vídeos "Artistes de mercats", es va posar en valor la tasca dels venedors i venedores, que ofereixen els millors productes i el millor assessorament. També es va poder gaudir de *show cookings* de cuiners de renom, improvisacions còmiques i contes per als més petits.

Congrés de Mercats Municipals de Catalunya

El mes de novembre, va tenir lloc el Congrés de Mercats Municipals de Catalunya, enguany en format virtual. El Mercat de la Boqueria va participar a la taula rodona dels membres de "Mercats tradicionals".

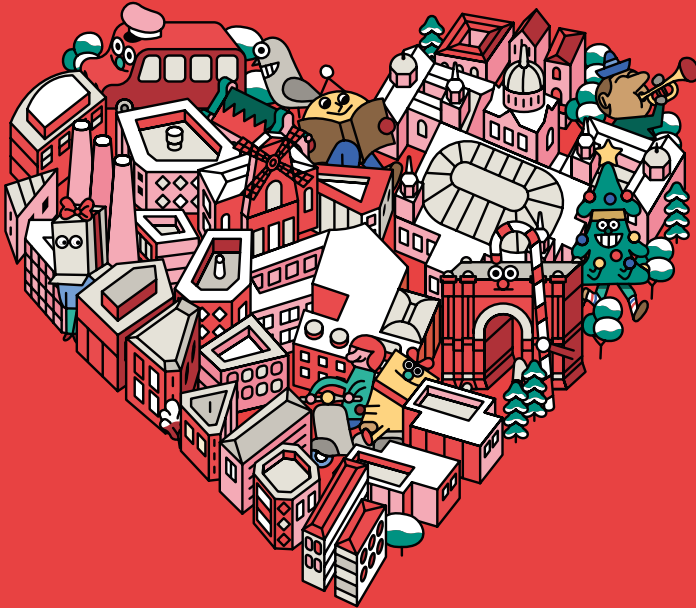
180è aniversari de La Boqueria

La Boqueria ha fet 180 anys i s'ha celebrat amb un calendari d'activitats al voltant de tres grans eixos: l'alimentació, la gastronomia i el producte. L'ampli programa d'activitats concebut abans de la pandèmia es va haver d'adaptar a la nova situació.

Així doncs, ha estat tot un any de *show cookings* amb cuiners reconeguts, xerrades amb especialistes en el món de l'alimentació i un recorregut per les cuines d'arreu del planeta, entre les activitats més destacades. Entre les accions puntuals en el marc de la celebració de l'aniversari de La Boqueria, cal destacar Boqueria Negra, la incorporació del mercat dins el festival literari de BCNegra 2020. El programa es va transformar en accions digitals emeses en directe per *streaming*.

El 23 de febrer, el Mercat de la Boqueria també fou l'escenari del *Mobile Lunch*, la primera gran trobada abans de la presentació del *Mobile World Congress*, que finalment no es va poder celebrar.

EL NADAL DEL
Comerç
i els
Mercats

Barcelona, ciutat de Nadal

El projecte de Nadal 2020 ha suposat el repte de generar, en un context excepcional, un model de llarga durada basat en la complicitat entre el comerç i la cultura. L'IMMB s'integra a l'oficina de Nadal, encarregada de concebre i produir tot un seguit d'activitats que posen en valor el vincle entre les festes de Nadal, la ciutat, el comerç, els mercats, la restauració i les persones.

“Per Nadal, cuinem el món al mercat”

Projecte dirigit per la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat (CCAR), amb l'objectiu d'utilitzar la cuina com a excusa per integrar persones refugiades novingudes i donar a conèixer la seva experiència. L'acció va consistir en la gravació d'un vídeo de receptes típiques dels seus països d'origen, acompanyades d'un xef. Així ens van poder acostar a la seva cultura a través de la gastronomia. Els vídeos, que es troben al canal de YouTube de l'IMMB, es van dinamitzar a les nostres xarxes socials com una activitat social i de promoció dels mercats per Nadal.

“Per Nadal, fem gran la cuina de mercat”, en col·laboració amb Grandma's Cooking Barcelona

Tres avis i àvies van cuinar en directe a les aules dels mercats de La Boqueria (4 de desembre), El Ninot (10 de desembre) i Sants (18 de desembre). L'elaboració de receptes casolanes típiques de Nadal es va seguir en *streaming* per Instagram.

L'activitat té el valor d'empoderar la gent gran com a persones expertes en la recuperació de la cuina tradicional de Nadal.

Projecte d'encesa de llums i il·luminació de tots els mercats amb frases de Nadal

L'acte d'encesa de l'enllumenat és el punt de partida de la campanya de Nadal, amb el gest simbòlic d'activar la il·luminació dels carrers. En aquesta ocasió, es va fer el 27 de novembre del 2020 davant la façana d'El Born Centre de Cultura i Memòria, al Districte de Ciutat Vella. Es va escollir aquest emplaçament per la necessitat d'ajudar els comerciants d'aquest districte, un dels més castigats per les restriccions imposades per la pandèmia, i també amb l'objectiu d'atraure la ciutadania cap al centre. Bona part dels carrers principals han estrenat llums. També es van il·luminar les 39 façanes dels mercats municipals.

Tió del pessebre al Mercat de Sant Antoni

Projecte interactiu (*mapping*) vinculat a la imatge tradicional del pessebre, però amb una visió moderna i divertida. L'activitat consistia en un tió gegant al qual calia "picar" per tal que el matge de la muralla s'activés. En primer terme, es podia visualitzar una reproducció exacta en 3D de la muralla i, a l'interior, una adaptació dels personatges tradicionals del pessebre, amb una imatge creativa i minimalista. A partir de la interacció, la muralla s'anava derruïnt i anava mostrant les imatges interiors. Malgrat que inicialment l'activitat estava pensada perquè el públic piqués el tió ("fes cagar el tió"), les mesures de prevenció de la COVID-19 van obligar a replanificar-la. Per aquest motiu, es van incloure uns sensors de so, que activaven la projecció quan el públic cantava la cançó del tió amb un cert volum de veu. La instal·lació va funcionar durant 35 dies, del 26 de novembre al 30 de desembre de 2020. Va connectar principalment amb el públic familiar, atès que els infants se sentien atrets pel tió i per les imatges que s'amagaven en la projecció. La van visitar 14.572 persones en total.

Rasca de Nadal

Per tal d'incentivar el consum als comerços de proximitat i als mercats municipals, s'ha dut a terme el projecte "Rasca de Nadal", consistent en la distribució de 600.000 butlletes pels comerços i pels mercats municipals de tots els districtes de la ciutat, perquè aquests els facilitessin a la clientela durant la campanya de Nadal. En total, es van distribuir 20.961 premis.

Festival de Nadal a la plaça de Catalunya

La plaça de Catalunya és, any rere any, l'escenari protagonista de les activitats nadalenques i l'eix vertebrador de tota la campanya.

Amb l'objectiu de donar un nou impuls a les festes de Nadal a la ciutat i convertir-la en focus d'atracció tant per a la ciutadania de Barcelona com per al públic visitant, l'organització va apostar per una programació cultural i artística diversa, destinada a un públic ampli. 17.000 visitants amb reserva prèvia o inscrits *in situ* van poder gaudir del festival del 18 al 30 de desembre.

Instal·lació de llum a la plaça de la Universitat

Projecte lumínic a càrrec de Maria Güell i La Invisible, concebut com un homenatge a la ciutadania i un record dels sacrificis viscuts durant el confinament i la situació de crisi sanitària de resultes de la pandèmia de la COVID-19. La instal·lació s'inaugurà el 26 de novembre i es va mantenir fins al 30 de desembre.

Sons de Nadal per tota la ciutat

"Sons de Nadal" va consistir en la programació de petits concerts als districtes de la ciutat, en diferents balcons i finestres dels eixos comercials, atès que els requisits de seguretat per la COVID-19 no permetien fer-los a peu de carrer. La idea era obsequiar la ciutadania amb un regal musical mentre feia les seves compres als mercats i a les botigues del barri. Va comptar amb la participació de 43 músics de l'Associació de Músics de Jazz i Música Moderna (AMJM). En total, van ser 88 concerts "sorpreses" entre el 17 de desembre del 2020 i el 5 de gener del 2021.

Revista de Nadal

La difusió de la campanya de Nadal va comptar amb una revista especial, elaborada per l'equip de Time Out. La *Revista de Nadal* contenia les activitats de Nadal impulsades per l'Ajuntament i per altres agents de la ciutat, i va servir per poder explicar el detall de les accions i evidenciar la vinculació de la campanya comercial amb la vocació cultural de les activitats que es promouen des del comerç i des dels mercats.

Els mercats van ser protagonistes d'una doble pàgina en què es detallaven activitats i receptes nadalenques, i s'inclouia un mapa amb les seves ubicacions a la ciutat. Dels 75.000 exemplars distribuïts, 10.000 es van repartir pels mercats municipals.

Informació d'inversió i de gestió econòmica

L'Institut Municipal de Mercats de Barcelona ha comptat amb un pressupost operatiu de 16.034.621 euros. De l'exercici 2020, destaquen la constància de l'esforç inversor i l'increment de la inversió en millores i manteniment.

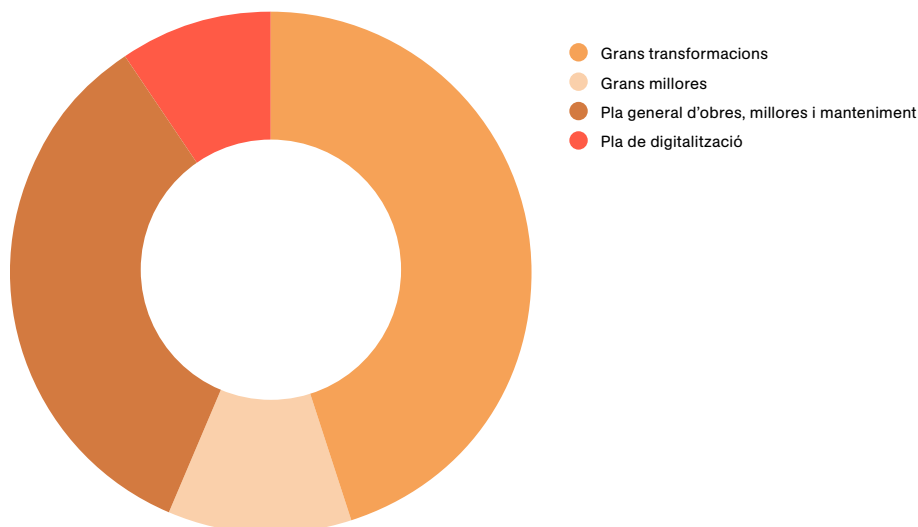
Durant el període 2020-2023, està previst invertir en els mercats municipals un total de 96.020.049 euros, amb 4.500.000 euros d'inversió pròpia. Progressivament les inversions en grans remodelacions aniran cedint protagonisme als nous projectes en el marc de la digitalització i actualització comercial dels mercats.

70.625.100 € per a 7 grans projectes

- Transformació integral dels mercats de Sant Andreu, l'Abaceria, Montserrat i Horta per un import de 63.086.984 €.
- Grans millores als mercats del Besòs, Galvany i La Sagrada Família per un import de 7.538.116 €.

4.509.722 € d'inversió destinada a millores generals i de manteniment de la xarxa l'any 2020.

1.171.868 € d'inversió en els projectes del pla de digitalització l'any 2020.

Inversions del 2020 i previsions de futur: resum per conceptes

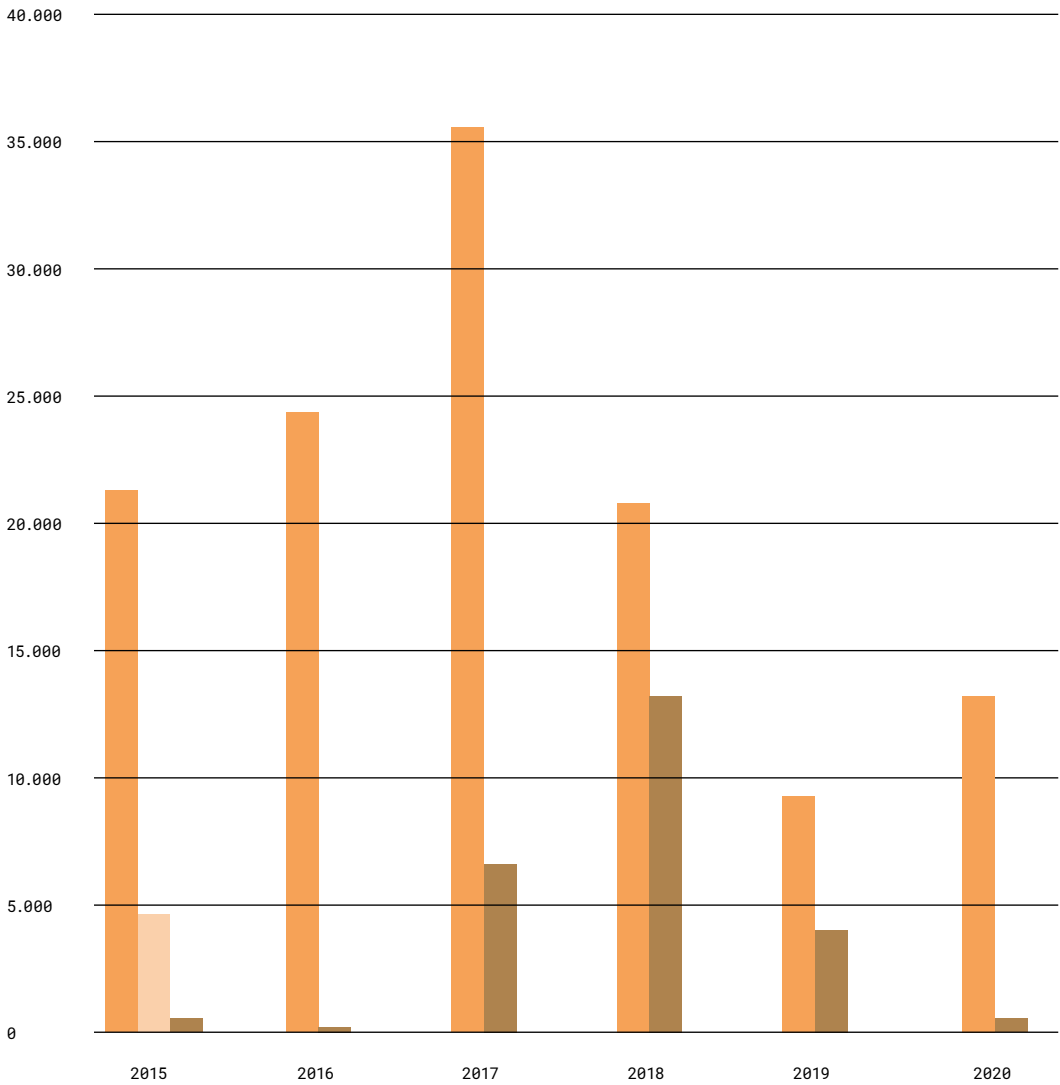
	2020	Prev. 2021	Prev. 2022	Prev. 2023	Total
Grans transformacions	5.913.956 €	7.775.000 €	25.099.909 €	24.298.119 €	63.086.984 €
Grans millores	1.458.116 €	3.080.000 €	3.000.000 €		7.538.116 €
Pla general d'obres, millores i manteniment	4.509.722 €	3.800.000 €	7.885.859 €	6.427.500 €	22.623.082 €
Pla de digitalització	1.171.868 €	1.000.000 €	600.000 €		2.771.868 €
Total	13.053.662 €	15.655.000 €	33.585.768 €	30.725.619 €	96.020.049 €

Les inversions en rehabilitació i millora dels mercats les finança majoritàriament l'Ajuntament de Barcelona. També hi contribueixen, en menor grau, els operadors dels mercats i el propi IMMB amb recursos propis, com es pot veure al quadre següent:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Totals	%
Finançament municipal	19.244	22.476	33.389	18.963	7.343	12.873	114.288	80%
Finançament extern	530	80	5.421	12.250	2.806	455	21.542	15%
Finançament de l'IMMB	890	768	717	665	517		3.557	2%
Total inversió de l'IMMB	20.664	23.324	39.527	31.878	10.666	13.328	139.387	97%
Finançament municipal, altres operadors	3.371						3.371	3%
Total inversió de l'Ajuntament	24.035	23.324	39.527	31.878	10.666		129.430	100%

Finançament inversor 2015-2020 (en milers d'euros)

- Finançament municipal, IMMB
- Finançament municipal, altres operadors
- Finançament extern

Tot seguit, es presenta l'evolució del balanç respecte de l'any 2019

Balanç	2019	2020	Variació	Estructura %
Actiu no corrent	221.509 €	222.504 €	996 €	0,9%
Immobilitzat	184.101 €	192.109 €	8.008 €	1,2%
Deutors a llarg termini	37.408 €	30.395 €	-7.013 €	0,2%
Actiu corrent	22.348.681 €	24.262.605 €	1.913.924 €	99,1%
Deutors a curt termini	20.297.235 €	20.942.270 €	645.035 €	135,4%
Actius financers (dipòsits, bestretes)	2.676 €	2.676 €	0 €	0,0%
Tresoreria	2.048.770 €	3.317.659 €	1.268.889 €	21,5%
Total actiu	22.570.190 €	24.485.109 €	1.914.920 €	100,0%
Patrimoni net	8.568.332	6.191.480	-2.376.851	25,3%
Passiu corrent	14.001.858 €	18.293.629 €	4.291.771 €	74,7%
Passius financers (inversions, dipòsits)	290.555 €	260.526 €	-30.029 €	1,7%
Creditors per operacions de gestió	7.615.034 €	10.948.424 €	3.333.390 €	70,8%
Cobraments pendents d'aplicació	2.510.517 €	3.195.650 €	685.133 €	20,7%
Administracions públiques	188.554 €	191.677 €	3.123 €	1,2%
Ajustaments per periodificació	3.397.199 €	3.697.352 €	300.153 €	23,9%
Total patrimoni net i passiu	22.570.190 €	24.485.109 €	1.914.920 €	100,0%

Pel que fa al resultat econòmic patrimonial, els ingressos i les despeses de la gestió ordinària dels dos darrers anys (2019 i 2020) han estat els següents:

Compte de resultats econòmic patrimonial	2019	2020	Variació	Estructura %
Ingressos tributaris	13.017.401 €	11.771.741 €	-1.245.660 €	83,7%
Transferències i subvencions rebudes	2.657.659 €	2.261.318 €	-396.341 €	16,1%
Altres ingressos de gestió ordinària	192.194 €	22.802 €	-169.393 €	0,2%
Ingressos de gestió ordinària	15.867.254 €	14.055.861 €	1.811.393 €	100,0%
Despeses de personal	4.243.031 €	4.290.746 €	47.715 €	27,1%
Altres despeses de gestió ordinària	10.094.861 €	10.810.279 €	715.418 €	64,5%
Transferències i subvencions concedides	1.288.650 €	894.004 €	-394.646 €	8,2%
Amortització de l'immobilitzat	27.629 €	39.593 €	11.964 €	0,2%
Despeses de gestió ordinària	15.654.171 €	16.034.621 €	380.451 €	100,0%
Resultat de la gestió ordinària	213.083 €	-1.978.761 €	-2.191.844 €	
Altres partides no ordinàries	32.560 €	2.988 €	-29.572 €	
Resultat d'operacions financeres	-68.882 €	401.079 €	-332.197 €	
Resultat de l'exercici	176.761 €	-2.376.852 €	-2.553.613 €	

Resultat de l'exercici

2015	2016	2017	2018	2019	2020
542.939 €	214.691 €	791.562 €	2.204.556 €	176.761 €	-2.376.852 €

L'any 2020, l'IMMB ha adaptat els seus ingressos i despeses a les necessitats provocades per la COVID-19, cosa que ha provocat un resultat negatiu de 2,5 milions d'euros.

Això ha estat possible per la suspensió per part de l'Estat de la regla de despesa i equilibri financer, que ha permès finançar aquest dèficit amb els resultats positius d'exercicis anteriors.

07

CARRER
GRAN
DE SANT ANDREU

Institut
Municipal
de Recerca
de Barcelona
Direcció
de Comerç

000

Equip humà

L'Institut Municipal de Mercats de Barcelona s'estructura a partir de la direcció política, formada per la Regidoria de Mercats, que en presideix el Consell Rector, i una direcció executiva, liderada per la Gerència. A partir de la Gerència, s'organitzen les direccions i els departaments de l'IMMB on s'adscriu el personal.

Consell Rector

El Consell Rector és el màxim òrgan col·legiat de l'IMMB i està integrat per:

Onze representants de l'Ajuntament de Barcelona, designats per l'alcaldia, dels quals cinc com a mínim han de ser regidors en representació de tots els grups polítics de la corporació, a proposta d'aquests.

Cinc membres designats per l'alcaldia entre comerciants de reconegut prestigi, concessionaris dels mercats municipals de Barcelona, a proposta de les diverses organitzacions comercials amb presència en el sector.

Un membre designat per l'alcaldia en representació de les organitzacions de consumidors i usuaris amb implantació a Barcelona, i a proposta seva.

Un membre designat per l'alcaldia en representació de les organitzacions sindicals dels treballadors amb presència a Barcelona, i a proposta seva.

Alhora, també són membres sense vot del Consell Rector:

- El gerent de l'IMMB
- L'interventor
- El secretari

S'incorporen també al Consell:

- Una representant de les organitzacions de consumidors i usuaris
- Un representant d'organitzacions sindicals dels treballadors

Presidència

Montserrat Ballarín Espuña
(PSC)

Vicepresidència

Jordi Martí Grau
(BeC)

Gerència

Màxim López Manresa

Intervenció

Antonio Muñoz Juncosa

Secretaria

Manel Armengol Jornet

Consellers/es representants de l'Ajuntament

- Jordi Castellana Gamisans (ERC)
- Neus Munté Fernández (JxCat)
- Francisco Sierra López (Cs)
- Josep Bou Vila (PP)
- Eva Parera Escrichs (BxCanvi)
- Álvaro Porro González
(comissionat d'Economia Social i Solidària)
- Manel Vázquez Asencio (director de Comerç)
- Albert Dalmau Miranda
(gerent de l'Àrea d'Economia)
- Francisco Povedano Hinojosa
(cap de Gabinet de la Regidoria de Comerç,
Mercats, Consum, Règim Interior i Hisenda)

**Consellers/es representants
dels comerciants**

- Àlex Goñi Febrer (PIMEComerç)
- Constantino Mora Boj (Mercat de la Llibertat)
- Salvador Capdevila Nogué
(Mercat de la Boqueria)
- Artur Àngel Góngora (Mercat de Sarrià)
- Maria Masclans Vales
(Mercat de Sant Antoni)

**Consellera en representació de les
organitzacions de consumidors i usuaris**

Katy Rus Rodríguez
(Unió de Consumidors de Catalunya)

**Consellers/es en representació
de les organitzacions sindicals**

- Toni Díaz Lucena (UGT)
 - Carme Figuerola Fossas (CCOO)
 - Elisabet Ribera Farràs (CEDAC)
-

Equip directiu

El Consell Rector és l'encarregat d'aprovar, a proposta de la presidència, l'estructura organitzativa de l'IMMB en l'àmbit directiu i les funcions atribuïdes a cada unitat. El 31 de desembre de 2020, tenia la composició següent:

Gerència

Màxim López Manresa

Direcció d'Administració General

Xavier Olivella Echevarne

— Departament Jurídic

Manel Armengol Jornet

— Departament d'Administració

Margarita Muñoz Guillén

Direcció de Mercats i Projectes Estratègics

Pere Xavier Sirvent Mir

— Departament de Mercats

Genís Arnàs Páez

Direcció d'Obres i Manteniment

Joan Manel Llopis Manlleu

Direcció d'Organització, Màrqueting i Sistemes

Pilar Roca Viola

— Departament de Comunicació

Elena Navarro Delgado

— Departament de Projectes Transversals

Oscar Martín Pérez

Comissió Assessora

Les seves funcions són:

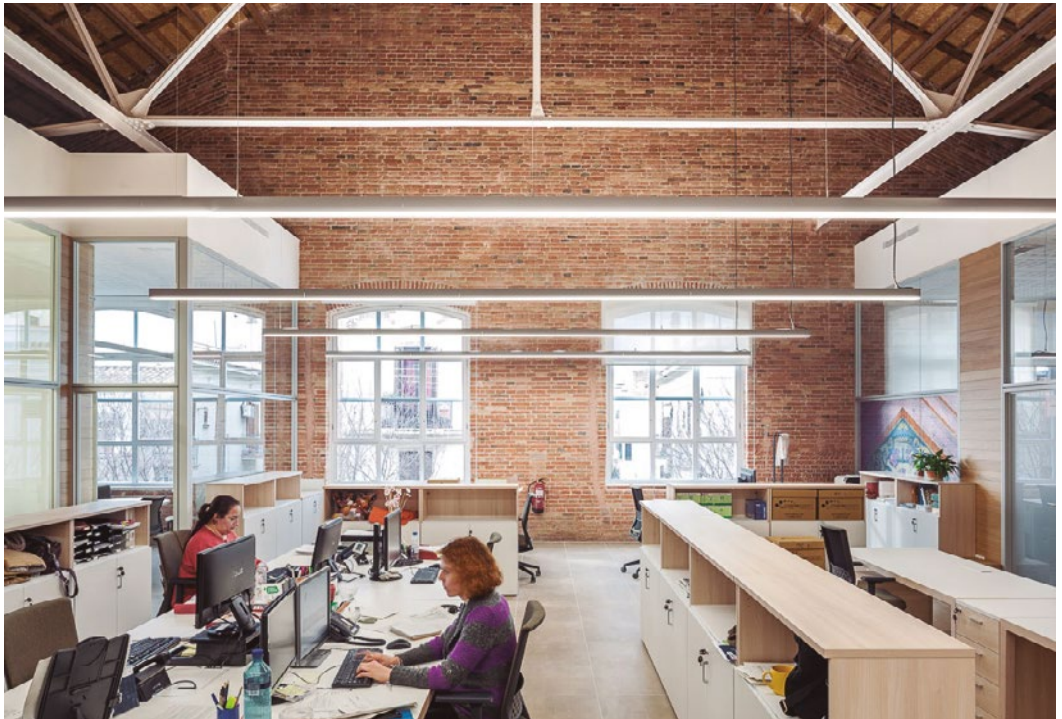
- Revisar i fer seguiment del pla estratègic *Mercats de Barcelona 2015 -2025*.
- Reunir-se cada dos mesos.
- Avaluar l'impuls de les noves iniciatives de la xarxa de mercats i fer de pont i canal de comunicació amb la resta de presidents dels mercats.
- Representar les inquietuds i els reptes del sector.

Membres de la Comissió Assessora

- Artur Àngel Góngora
- Vicenç Bailón Pons
- Salvador Capdevila Nogué
- Eduard Escofet Martí
- Àlex Goñi Febrer
- Francesc Leyva Cumelles
- Maria Masclans Vales
- Constantino Mora Boj
- Fuensanta García Duarte
- Isabel Ampolla Noy

Hi assisteixen en representació de l'IMMB:

- Màxim López Manresa
- Genís Arnàs Páez

Característiques de la plantilla

En data 31 de desembre del 2020, l'IMMB estava format per un total de 69 persones.

Dones

	14	16	18	20	22	24	26	28	30
A1				4		1			
A2			3	2	1	2			
C1			3	2	15				
C2	1		6						

Homes

	14	16	18	20	22	24	26	28	30
A1				3		1	2	1	
A2					1	1			
C1			1	2	13			1	
C2	1	1	1						

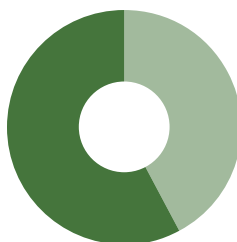
La plantilla femenina és més nombrosa però és manté la circumstància d'una presència femenina més baixa a mesura que els nivells professionals són superiors. Així, si prenem com a referència el percentatge total dins el grup professional, s'observa que, a partir del nivell 24, el percentatge de dones és inferior. El 44% de la plantilla de l'IMMB està integrada per funcionari de carrera, amb una presència més gran de dones que d'homes.

També són més les dones en règim de funcionari interí i els perfils menys abundants són els eventuals. Entre els directius funcionaris i els gerents d'alta direcció, la presència masculina és hegemònica.

En general, podem afirmar que la plantilla de l'IMMB té una antiguitat alta, superior als 20 anys en el 63,76% dels casos, mentre que només el 10,14% dels seus membres tenen una antiguitat inferior als 5 anys. Les dones tenen 51 anys de mitjana i els homes, 54. Analitzant l'espai de treball, hi ha 35 persones als serveis centrals de l'IMMB i 34 a àrees i mercats. El percentatge de dones als serveis centrals és del 62,8%, mentre que al territori és del 52,9%.

A la composició del Consell Rector i de l'equip directiu, poc més del 25% són dones i el 75%, homes.

	Dones		Homes	
Funcionari de carrera	23	32%	8	26%
Funcionari interí estructural	8	12%	3	5%
Funcionari interí de substitució			1	1%
Laboral fix	10	14%	13	19%
Eventual			1	1%
Directiu funcionari	0		2	3%
Gerent d'alta direcció	0		1	1%

40 dones
(58%)

29 homes
(42%)

Pla d'igualtat

L'IMMB s'afegeix al Pla d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes de l'Ajuntament de Barcelona.

El 20 de desembre de 2019, es va aprovar per acord del Plenari el III Pla d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes de l'Ajuntament de Barcelona 2020-2023. Vol constituir un mecanisme adreçat a garantir un funcionament intern basat en la igualtat d'oportunitats, i propiciar comportaments i maneres de fer basats en el respecte mutu entre les dones i els homes en tots els àmbits de l'Ajuntament.

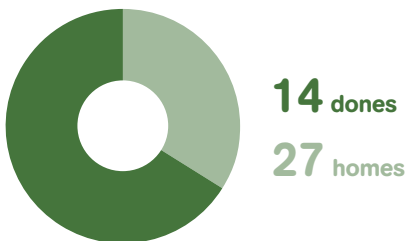
Des de l'IMMB, s'està treballant en un pla propi en el marc del Pla municipal, començant per la fase de diagnòsi, per poder avançar en les propostes metodològiques.

Durant l'any 2020, s'han actualitzat les dades de la situació interna de la plantilla pel que fa al gènere.

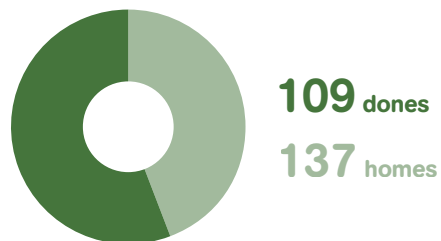
També s'ha recollit la informació sobre la presència i la representativitat de les dones titulars d'establiments als mercats i membres d'associacions de venedors i venedores.

L'IMMB també ha participat en els grups de treball de l'Ajuntament de Barcelona per a la redacció de les mesures de govern d'equipaments i gènere i d'economia feminista.

Presidència dels mercats

Representació a les juntes de les associacions de venedors i venedores

Institut Municipal de Mercats de Barcelona
www.mercats.barcelona

Textos i edició

Institut Municipal de Mercats de Barcelona
Gran de Sant Andreu, 200
08030 Barcelona
Tel. 93 413 28 54
mercatsBCN@bcn.cat

Fotografies

- Edu Bayer (pàg. 4)
- Clara Soler (pàgs. 6 i 65)
- Mariano Herrera - Kilombo (pàgs. 8, 18, 26, 30, 32, 70 i 101)
- Fons fotogràfic de l'IMMB (pàgs. 11, 13, 28, 92 i 94)
- Marc Torra - Fragments (pàgs. 37, 102 i 107)
- Marc Torra - Fragments per a Ànima Arquitectura + Ondara Arquitectura (pàgs. 20 i 72)
- Fizkes (pàg. 45)
- Andreas Gucklhorn (pàg. 55)
- Adrià Goula per a Josep Lluís Mateo - Mateo Arquitectura (pàg. 52)
- Adrià Goula per a BAAS Arquitectura (pàg. 60)
- Render de Toni Casamor per al concurs de David Baena arquitectes + VOLstudio + BCQ arquitectura barcelona (pàg. 67)
- Pau Fabregat (pàg. 68)
- Render d'Antonio Femia per a Mateu Barba Arquitectes (pàg. 71)
- Curro Palacios Taberner (pàg. 105)

Disseny gràfic

Gonell comunicació + Dani Guix & Marc Ferrer

Revisió de continguts

Gabriel Genescà

Impressió

Pressing

Aquesta publicació ha estat impresa
amb paper ecològic.

DL B 13383-2021

Reconeixement – No comercial – Sense obra derivada
(by-nc-nd): No es permet un ús comercial de l'obra original
ni la generació d'obres derivades (copyright).

